

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3128

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, letošnje 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, letošnje 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Prvi jugoslovanski 1. december

Izredno slovesno se je letos po vsej državi proslavil 1. december, praznik narodnega ujedinjenja. Tudi iz manjših krajev smo prejeli poročila o svečanih prvodecembrskih prireditvah, pri katerih so predvsem naša sokolska društva igrala veliko vlogo. Prav tako so šole imele povsod svoje slovesnosti z nagovori šolnikov o pomenu zgodovinskega dne ujedinjenja treh jugoslovenskih vej, srbske, hrvatske in slovenske.

Najsvečanejše pa so bile seveda prvodecembrske proslave v naših glavnih mestih, v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. V Beogradu je imel slovesno službo božjo v saborni cerkvi patriarh Dimitrije in je cerkveni slovesnosti prisostvoval osebno kralj Aleksander s knezom Pavlom. Navzoči so bili skoro vsi ministri z ministrskim predsednikom Živkovićem na čelu, poslaniki tujih držav, zastopniki vojske, predstavniki raznih oblastev in ogromna množica ljudstva.

Zagreb je imel poleg drugih svečanosti tudi veliko akademsko slavo, katerega se je udeležilo okrog 1000 visokošolcev iz Zagreba, Beograda, Ljubljane, Skoplja in Subotice. Vršila

se je slovesnost razvitja zastave Jugoslovanske akademske čitalnice. Kumoval je zastavi kralj Aleksander, ki ji je poklonil krasen spominski trak. Slovesnosti je prisostvovalo do 10.000 ljudi, ki so manifestirali za kralja, Jugoslavijo in jugoslovensko misel.

Prav tako je Ljubljana, vsa odeta v državne zastave, svečano praznovala praznik ujedinjenja. Službe božje so se vršile v stolnici, v pravoslavni kapeli in v evangelijski cerkvi. Opoldne je sprejemal ban inž. Serbec v banski palači čestitke in zvečer je zaključil slovesnosti lepo uspeli in od ogromne množice Ljubljančanov ter okoličanov obiskani novinarski koncert.

Proslava 1. decembra je bila letos v vsej državi še posebno svečana, ker je bila prva v Jugoslaviji. Letos se prvič imenuje naša kraljevina tudi službeno Jugoslavija, s čimer so se izpolnile srčne želje vseh iskrenih Jugoslovenov, zlasti vseh onih, ki smo se borili za svobodo pod tem imenom že v avstrijskih časih. Potek vseh proslav širom Jugoslavije je pokazal, da je v našem narodu narodna in državna misel globoko zasidrana in nepremagljiva.

izvoz. Tudi v pogledu izvažanja vina vsebuje novi zakon važne odredbe, ki jim je namen, omogočiti gradbo velikih skladišč pod državnim strokovnim nadzorstvom. Pri sestavi zakona je ministarstvo vodilo stremljenje,

da se osnujejo posebne vinarske zadruga,

ki bi v svojih kletah mogle pripravljati nekoliko izbranih vrst vin v velikih količinah, ker je praksa pokazala, da se takih vin v inozemstvu mnogo proda. Takih zadrug je v naši državi že danes kakih 20. Razen tega gre stremljenje za tem, da se na podlagi novega zakona in s sodelovanjem zadrug in države

ustanove prodajalne vina v vseh velikih mestih onih držav, ki same ne proizvajajo vina.

S takimi prodajalnami so si druge države osvojile velika tržišča.

V Sofiji se vrše že dalje časa pogajanja

med Jugoslavijo in Bolgarijo o raznih obmejnih zadevah

Zadnje dni so jugoslovanski in bolgarski zastopniki razpravljali o načinu likvidiranja dvolastniških posestev in naposled sklenili, da je najpovoljnejša rešitev, ako priporočajo obema vladama neposredno izmenjavo dvolastniških posestev med samimi interesenti.

Kakor kaže,

se je v zadnjem času prijateljstvo med Bolgarijo in Italijo zelo ohladilo.

Bolgarski tisk je zelo ogorčen zaradi napadov italijanskega tiska na bolgarskega zunanega ministra Burova. Vsi bolgarski listi naglašajo, da bi Italija rada odstranila Burova kot zunanega ministra, da bi spravila na to mesto svojega zapupnika. Fašisti Burovu najbolj zamerijo, ker ta z bolgarskim poslanikom v Rimu generalom Vlkovom, sploh ne občuje, marveč opravlja vse službene posle s posleniškim tajnikom Stojilovom. Na drugi strani pa domnevajo bolgarski listi, da hoče Italija s svojimi napadi na bolgarskega zunanega ministra samo prikriti svoje postopanje v

vojnoškodninskem vprašanju, pri katerem zavzema Italija vse prej kakor Bolgariji naklonjeno stališče,

kar pa seveda skuša italijanski tisk prikriti z napadi na Burova. List «Sofija» naglašja, da Italija tokrat ne bo uspela, ker je njeno prijateljstvo že marsikom na Bolgarskem odprlo oči.

Politični položaj na Češkoslovaškem še ni jasen.

Ministrski predsednik Udržal se glede sestave vlade pogaja dalje in sklepa se, da bo pogajanja v teku tega tedna zaključil z uspehom.

Na strankinem zborovanju nemške socialno-demokratske stranke je bilo načelno sklenjeno, da je stranka pripravljena stopiti v vlado. Strankino vodstvo je bilo pooblaščen, da nadaljuje pogajanja za vstop v vladno večino.

Nemčija vodi mirno politiko in se otepa starih pristašev bivšega cesarja Viljema, ki bi radi spravili državo v nesrečo. Nemški državni svet je

te dni sprejel zakon za zaščito republike in pomirjenje javnega življenja.

Obnovitev razpuščenih podružnic Kmetijske družbe s starimi odbori

Z razpustom Kmetijske družbe za Slovenijo je ban razpustil tudi vse njene podružnice. Glavni odbor nove Kmetijske družbe pa je dobil pravico, da razpuščene podružnice znova potrdi in torej obnovi njihovo delovanje s starimi odbori na čelu. Glavni odbor se je poslužil te pravice ter je izdal vsem podružnicam razpis, v katerem je med drugim navedeno:

«Glavni odbor je sklenil,

da z 29. novembrom t.l. potrdi vse tiste podružnice, ki so obstojale v tekočem letu.

Obenem razveže dosedanje načelnike kot začasne upravitelje družbine imovine pri podružnicah njihovih dolžnosti, ki jim jih je poveril začasni upravitelj premoženja Kmetijske družbe za Slovenijo.

Istočasno pa glavni odbor pooblasti vse bivše podružnične odbore z njihovimi načelniki vred, da prevzamejo pri podružnicah vso družbino imovino in jo upravljajo po dosedanjih smernicah, toda v smislu sedanjih družbinih pravil

do ustanovnega občnega zbora podružnice, ki ga je treba sklicati v začetku novega leta,

ko bodo potrjeni člani, ki so poravnali članarino za leto 1930.

Prav tako mora ta odbor izvoliti v občinski kmetijski odbor zastopnika, kakor ga predpisuje kmetijski zakon in za katerega izvolitev je kmetijska družba v Ljubljani že pred svojo razpustitvijo doposlala podružnicam navodila po posebnih okrožnicah. Ako so se te volitve že izvršile pred razpustom podružnic, ostanejo v veljavi in naj se dotični zastopnik prijavi županstvu.»

Istočasno je glavni odbor nove Kmetijske družbe pozval podružnične odbore, da takoj pričnejo in najkasneje do 15. januarja zaključijo nabiranje članov, odnosno članarine, ki znaša tudi v bodoče 20 Din. Podružnica ne sme odkloniti nobene prijave.

Kot redni člani pa bodo sprejeti le tisti, ki se dežarko pečajo s kmetijstvom in redijo najmanj eno govedo.

Vsi drugi bodo sprejeti le kot izredni člani, ki pa nimajo ne aktivne in ne pasivne volilne pravice. Da imajo vsi redni člani kvalifikacijo, kakor jo zahtevajo pravila, mora potrditi županstvo občine.

Politični pregled

Kmetijsko ministrstvo je sprejelo več zakonskih načrtov, ki bodo v kratkem postali zakoni. To so v glavnem

zakonski načrt o vinu, zakonski načrt o rastlinskih škodljivcih, zakonski načrt o živinoreji.

Minister dr. Oton Frangeš je obrazložil te dni novinarjem glavno vsebino novega zakona o vinu: Novi zakon o vinu naj zaščiti proizvodnjo

v naši državi v tistih zelo pogostih primerih, kjer vino potvarjajo ali umetno ustvarjajo, na drugi strani pa naj ustvari standard vina po kakovosti, tako da mu omogoči konkurenco v inozemstvu. Zakon

prepoveduje sajenje neplemenitih vinskih trt (šmarnice itd.),

ki se naglo širijo v naši državi ter so zaradi svoje škodljivosti v veliki meri krive, da je padel naš

Proti osnutku so glasovale Bavarska, Meklenburg-Schwerin in nekatere manjše pruske province. Novi osnutek ni v velikem nasprotju s starim, ki je bil nedavno potekel. Zakon ne vsebuje več določbe glede omejitve bivanja in prepovedi naselitve za člane bivše vladarske rodbine na nemškem ozemlju. V novi zakon je spravila državna vlada tudi določbo,

ki skrbi za varstvo življenja političnih osebnosti.

To določbo je odbor državnega sveta razširil na vsak napad na življenje katerekoli politične osebnosti brez razlike strankarske pripadnosti, tako da je zaščiten tudi krog oseb, ki republikani ni naklonjen. Razen tega je bila razširjena zaščita proti ohranjanju ne samo onih državnikov, ki so bili izdihili zaradi atentatov, temveč na vse mrtve politike brez razlike strankine pripadnosti.

Sovjetska vojska je zadnje dni dalje prodirala v kitajsko ozemlje in se

sedaj zakopala v postojanke ter se pripravila na nadaljnjo ofenzivo.

ako ne bodo Kitajci hoteli sprejeti ruskih pogojev glede skupne rusko-kitajske uprave vzhodno-kitajske železnice. Kakor se poroča, je upanje na skorajšnji sporazum med obema državama majhno.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Državni praznik ujedinjenja smo prav dostojno praznovali. Raz mnogih hiš so plapolale državne trobojnice. Bilo je pa tudi nekaj takih, ki zastave še niso prešli ali pa so se bali zanj, da se ne bi pokvarila na dežju. Nekdo je take ljudi imenoval «patriote pri lepem vremenu». Dopoldne je bila slovesna sveta maša, ki so se je udeležili zastopniki uradov, občinskega odbora, četa gasilnega društva, šolska mladina in številno občinstvo. Sokolsko praznovanje se je vršilo zvečer v Domu. Br. Hrastnik je v slavnostnem govoru z izbranimi besedami orisal zgodovino ozadje našega ujedinjenja in tako spravil polno dvorano v primerno slavnostno razpolože-

nje. Temu je sledila znana ljudska igra «Krivo-prisežnik», pri kateri so nastopili sami domačini. Nočemo navajati posameznih imen, da ne bo kake nepotrebne zamere, rečemo le, da so bile nekatere vloge izborna podane. Vedno odleti kaka dobra sila, a kmalu se dobi nadomestilo v moči, ki se prej ni vedelo zanjo. Mladina, le tako naprej!

LOKE PRI ZAGORJU. Na Lokah pri Zagorju se bo na vzpodbudo župana g. Cencija ustanovilo gasilno društvo. Županstvo že sedaj razpolaga z zneskom 80.000 Din za nabavo gasilnega orodja. Nabaviti nameravajo za posamezna mala naselja 13 malih brizgalnic, za Loke pa motorno brizgalno. Akcijo za ustanovitev gasilnega društva prebivalstvo toplo pozdravlja.

RIGONCE OB SOTLI. Lep vzgled podjetnosti in marljivosti je mlinar Hotko Miha v vasi Rigonci ob Sotli. Zamenjal je vodna kolesa s turbino za 35 konjskih sil ter namestil dinamo, ki mu razsvetljuje vse prostore. Dočim prej ob malo manjši vodi že ni mogel mleti, ob suši pa je moral vodo nabirati, sedaj skoro neprestano mleče. Tatvine, ki so bile prej na dnevnem redu, so izključene pri sedanjih razsvetljavi. Da je prišel do take preuredbe, se ima zahvaliti, kar sam vedno poudarja, tvrdki Franc Schreiter iz Skofje Loke, ki mu je postavila vso napravo za 50 tisoč dinarjev ceneje, kakor bi mu jo ostale tvrdke, s katerimi se je dogovarjal. Gospod Miha Hotko je bil pripravljen električni tok tudi oddajati sosednil vasem, a ni dobil potrebnega odziva na svojo ponudbo.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. Ze dolgo nismo od nas nič poročali v našo ljubo «Domovino». Gotovo ste mislili, dragi čitatelji tega časopisa, da pri nas gotovo ni nobenega naročnika na «Domovino», ker smo tako umolknili. Ali temu ni tako, naročnikov na «Domovino» še ni bilo nikoli toliko, kakor jih je zdaj. Sicer je ne dobivamo na naši pošti, zato pa na poštah Loka in Slivnica, pa tudi v tukajšnji ljudski knjižnici. — Za nedeljo 17. novembra so dobili misijonarja iz Celja, ki je bil menda nalašč zaradi «Domovine» naročen. Nekega moža je vprašal, na katere časopise je naročen. Ko je dobil odgovor, da na nobenega, je vprašal, zakaj se ne naroči na «Domoljuba» ali «Slo-

venskega gospodarja», mu je mož odgovoril, češ, ker mu domači župnik brani brati «Domovino», ki je najboljši slovenski tednik, pa še drugih dolgočasnih tednikov ne mara. Misijonar mu zaradi tega odgovora ni dal odveze. Se bolj zanimivo pa je bilo, ko je misijonar v svoji pridigi grajal naše cerkvene pevce na koru, češ, da vsak ponočnjak lepše kroka kakor pevci na koru. Rekel je, da ni v vsej Jugoslaviji tako slabih pevcev, kakor so pri nas. No, pa tukaj se ni mnogo zmotil, ker je ena pevka res zelo slabo pela. V nedeljo 24. novembra smo imeli zato tiho mašo brez blagoslova in petja. Je itak boljše tako, nas vsaj ušesa ne bodo bolela. — Vinska trgateg je bila letos občutno slabša kakor lani, a kapljica je zelo dobra. Kupci se pridno oglašajo in že plačujejo po 6 Din za liter. Sadja je bilo mnogo in so naši sadjerejci dobili lepe novce zanj.

GORNJI DUPLEK. Davna želja okoličanov južno Maribora, da se pri Zg. Dupleku zgradi preko Drave most, bo v kratkem izpolnjena. Na mestu, kjer je bil sedaj brod, bodo postavili most iz hrastovine. Delo je prevzela tvrdka Spes iz Maribora in se pričnejo tozadevna dela že 15. decembra.

RUŠE. (Smrt na kosa.) V Rušah je preminul v nedeljo popoldne dolgoletni tamkajšnji nadučitelj in zaslužni župan g. Josip Lasbacher. Dosegel je starost 72 let. Z njim se je preselil v večnost človek, katerega ime ostane v zlatimi črkami zapisano v zgodovini narodnih Ruš. Pokojnik je bil ne samo vzoren vzgojitelj naše mladine, temveč tudi izredno agilen narodni delavec. Udeleževal se je v vseh tamkajšnjih narodnih društvih. Devet let je bil tudi župan ruške občine ter je bil častni član občine Ruše in Smolnik. Kakor mnoge druge Rušane so v stari Avstriji tudi njega kot navdušenega pristaša jugoslovenske ideje uklejnjenega vedli v Gradec. S prav otroškimi veseljem se je pozneje veselil rojstva Jugoslavije. Kralj ga je odlikoval za njegove zasluge z redom sv. Save V. stopnje. Neustrašenemu narodnemu borcu časten spomin, žalujemo pa naše iskreno sožalje!

LOČE. (Smrt na kosa.) V Ločah je umrl te dni 80letni znani živinski mešetar Knafelc, vulgo Bekuš. Ljudje so ga radi klicali k svoji oboleli

SOTEŠCAN:

Nevesta roparskega poglavarja

(Povest iz starih časov.)

(Dalje.)

«Gospodi se dobro godi», se je nasmehnil. «Pohaja in lenari...»

«Tlačani pa garajo ko živina in dajejo desetino. Vendar pa imajo tudi graščaki svoje križe in težave...»

«Posebno gospoda na Grmilju. Pred leti je umrla graščakinja in zdaj so izgubili Mileno... Nesreča pač nikomur ne prizanese.»

«Udarec usode», je capin prisiljeno vzdihnil. «Kdo vé, kam jo je odneslo?»

Vitez je moral biti previden, ker ni vedel, s kom občuje. Počasi kakor preprosti seljak je skomignil z rameni in rekel: «Zdaj je že najbrž ni med živimi. Robert mora imeti skritega sovražnika, ki jo je odvedel in umoril.»

Lisjaku je prijal odgovor, kar je vitez skrivoma zapazil. Nekaj mu je reklo, da govori s sumljivim človekom. Imeti mora posebne vzroke, sicer bi se toliko ne zanimal.

«Kakor čujem, se graščak premalo briga», je razbojnik namišljeno poudaril. «Saj ima vendar biriče in vojščake, pa tudi oblast in veljavo. Zakaj ne pokaže svoje moči in dostojanstva?»

«Povej mu, kaj naj ukrene. Milena je izginila brez sledi, hlapec ni mogel ničesar povedati...»

Zopet je tolovaju zažarelo lice, a je veselje spretno prikrival. Sedel je na tla poleg viteza, palico je zasadil v zemljo in odložil kože. Krog usten se mu je nabiral prijeten nasmeh zadovoljstva.

Po kratkem molku je nadaljeval: «Graščakinja je bila menda zaročena. Zakaj niso ob-

vestili njenega ženina, ki bi napravil primerne korake, dokler še ni prepoznano.»

«Vitez je na bojišču ter se ne more tako naglo vrniti. Sicer je rojen junak, bila sva skupaj na bojišču...»

«No, potem ste najbrž že končali...»

«Jaz seveda, dočim so drugi komaj šele pričeli. Naveličal sem se neprestanih bojov, najbolj pa stradanja in truda. Človek nima pravega reda in ničesar ne zasluži. Tako sem odložil orožje in pobegnil. Zdaj bi se jim rad prikrikl, vojaške begunce zadene huda kazen — vrv ali krogla.»

«Hm, delati si se odvadil...» ga je premotril neznanec od nog do glave.

«Privadil pa sem se krasti in moriti. Najrajši bi šel med roparje, tam bi se še najbolj počutil. Pravijo, da živijo v utrjenih skrivališčih, kjer bi bil vsaj varen pred kaznijo, ker sem pobegnil iz vojne. Vem, da me bodo zasledovali.»

«Menda se šališ», ga je nezaupno pogledal.

«Življenje je resno, prijatelj. Kot ubežnik moram dan zamenjati z nočjo in svojo domačijo z gozdnim zavetiščem. Ako moreš, mi pomagaj...»

Preoblečeni vitez je udaril na pravo struno. Neznanec se ni več čudil njegovi prošnji, kar je pomenilo, da mu bo ustregel. Vendar se mu ni še upal tega glasno razodeti. Ni mu še namreč popolnoma zaupal, čeprav ni imel povoda dvomiti.

«Ako greš z menoj, bi te uvedel v kupčijo», ga je prebrisano povabil. «Kože bova kupovala in prodajala. Pri tem bi nekaj zaslužila.»

«Nimam veselja do kupčije. Manjka mi potrebne zmožnosti, pa tudi denarja.»

«Nekaj bi ti posodil ali podaril. Sčasoma si boš pridobil izkušnje ter se privadil. Pojdi, da se dogovoriva.»

Vstala sta in rinila v goščavo. Vitez se je skrivoma ozrl na Grmilje, v duhu je pozdravil Roberta — na odhodu po nevesto.

Iz goščave sta dospela na prostor, kjer so se redčila drevesa. Tu sta se ustavila in legla v visoko travo. Tolovaju se je odprla zgovornost, v gozdu se je čutil varnega in domačega kakor v svojem brlogu. Vedel je, da sta sama, da ju ne čuje živa duša.

«Praviš, da si ustvarjen za razbojnika», se mu je pričel dobrikati. «Ne morem ti verjeti...»

«Čutim poklic in sposobnost. Drugam me sploh ne vleče, vsega sem se naveličal.»

«Tudi razbojništvo je danes težko opravilo. Treba je pretkanosti, trdosrčnosti in poguma. Ropar mora biti odločen in neustrašen, ne sme se mu smiliti nobena žrtev. Znati mora pomeriti in zadeti.»

«Ali misliš, da nimam takih zmožnosti?» Vitez je pobral kamen ter ga vrgel v veverico, ki je na bližnjem drevesu glodala smrekov storžek. Pogodil jo je v glavo, prav kot je bil nameril. Živalica je padla na tla in obležala.

«Spretno roko imaš», ga je pohvalil. «Samo, ali se ti ni primerilo, prijatelj?»

«Ako ne verjameš, ti bom dokazal...»

Kot nalašč je skočil iz grma zajec, vitez ga je podrl s kamenjem, ne da je pomeril. Krogla bi ga ne bila bolje zadela.

«Zdaj ti verjamem», je bil ropar presenečen. «Zajca bova spekla in pojedla, za kosilo sva preskrbljena.»

«Večerjo bova pa še poiskala, morda najdeva kako srno. Stradala ne bova.»

«Večerjala bova že kje drugje... Človek ne potrebuje samo jedi, ampak tudi pijače.»

«Kje bova večerjala?» ga je vitez zgrabil za besedo.

«Rekel si, da hočeš med junake... Ako hočeš, te povedem k poglavarju...»

«Izpolnil mi boš veliko željo. Ne bojim se nikogar; ni ga, ki bi me premagal...»

živini, ker se je baje precej razumel v tej stroki. Ko je bil zadnjič sejem v Poljčanah, je ogledoval neko precej divjo kravo. Ta ga je nabodla na roge in vrgla čez dve drugi kravi, tako da je padel na glavo. Pri tem je dobil hude notranje poškodbe. Zdravniška pomoč je bila zaman, mož je podlegel poškodbam. Naj v miru počiva!

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

KAKO SKRIBIMO ZA ZDRAVO MLEKO.

Prva zahteva pri mleku je ta, da je mleko zdravo; le zdravo mleko je okusno in dobro uporabno za različne mlečne izdelke. Le iz zdravega mleka dobimo okusno maslo in dober sir.

Zdravo mleko mora biti predvsem čisto in snažno. Dokler je mleko v vimenu, je čisto, ko pa pride z molžo na hlevski zrak, se hitro onesčisti, če ne skrbimo v hlevu za čist zrak in če smo pri molži premalo snažni.

Najčistejše mleko dobijo tam, kjer molzejo krave zunaj na paši, kakor je v poletnem času po planinah in po nižavskih krajih navada. Tam daje ondotna paša izvrstno mleko, razen tega se vrši vsa molža na planem. Odtod tudi prvovrstno mleko, ki ga dobivajo po teh krajih. Pozimi se po teh krajih hlevi redno prezračujejo pred molžo; za čisti zrak je poskrbljeno tudi s posebnimi zračniki (ventilacijo), ki jih imajo po hlevih.

Pri nas je hlevska molža doma. Zaradi tega moramo posebno strogo gledati na čistočo molže in vsega dela, ki je v zvezi z molžo.

Stranke, ki kupujejo mleko po mestih in večjih krajih, se pogosto pritožujejo, da mleko ni čisto. Pritožujejo se pa tudi mlekarni, da mleko ni tako čisto, kakor bi moralo biti. V mlekarnah morajo strogo paziti na to, da se jim prinaša le čisto mleko, ker se dado le iz neoporečnega mleka izdelovati dobri proizvodi.

Naša dolžnost je, da storimo glede molže vse, kar je treba, da bo mleko čisto. Pri molži v hlevu

je treba čistega zraka, pa tudi čistega vimena, čistih rok in čiste posode. Roke morajo biti umite, pa tudi vime mora biti umito in s snažnim prtom obrisano. Tudi posoda za mleko mora biti čista in skrbno osnažena in po vsaki rabi dobro umita. Po naših hlevih in stajah ni zadosti, da vime suho obrišemo, ampak ga moramo s post. no vodo umiti, ker se pri ležanju rado pone-snaži. Kaj drugega je po krajih, kjer imajo dosti slame in kjer živini dobro nastiljajo. Tam ostaja vime tako snažno, da zadostuje, če ga obrišejo in odstranijo vse izpadle dlake, ki se vimena drže. Med molžo naj je mir v hlevu. Zato tudi ni v tem času pokladati krme. Mlesti je pred pokladanjem (zjutraj in pred poldnevom) ali pa po pokladanju (zvečer). Vsega, kar bi utegnilo mleko onesnažiti in kvariti (kidanje gnoja, pokladanje krme, nastiljanje), se je izogibati.

Če bomo dosledno tako ravnali, bo tudi mleko bolj čisto in bolj zdravo in ga bodo odjemalci radi sprejemali in kupovali. Slabega in nesnažnega mleka pa se vsak boji. Zanesljivo dobrega in čistega mleka bi se lahko dosti več prodalo, ker bi ga ljudje po mestih radi jemali tudi za pijačo.

MOČNO KRMLJENJE IN SLABO KRMLJENJE.

Naša živinoreja je še v enem in drugem pogledu pomanjkljiva. Če hočemo napredovati in doseči več uspeha, je treba, da se poprimemo tudi pri nas močnejšega krmljenja, to je pokladanja močnih krmil (oljnih tropin, žitnega zdroba itd.) poleg običajne klaje.

Če pogledamo v druge kraje, kjer je živinoreja na visoki stopnji, vidimo, da si po vseh teh krajih pomagajo v večjih količinah z močnimi krmili in da se jim to izplača, ker jim daje živina za to toliko večje dohodke. Pri nas bi se tako močno krmljenje zaenkrat ne izplačalo. Naše živali bi ob taki krmi ne dajale tako lepega užitka, zaradi tega ne; ker pri naših živalih še niso prilagojena prebavila (želodec in čreva) za popolno prebavo raznih močnih krmil. Naše živali niso vajene na taka krmila.

Na popolno prebavo močnih krmil moramo živali privajati namreč že od mladega. S tem do-

sežemo tudi ta uspeh, da nam mlade živali vse bolj rastejo in se hitreje in bolj razvijejo. Pozneje, ko nam živali že odrastejo ob pomanjkljivem ali nepopolnem krmljenju, ne bomo nikdar dosegli tega uspeha... Nasprotno. Rado se zgodi, da močna krmila zapravljamo, če jih začnemo šele takrat v večji množini pokladati, ko bi nam morala največ zaleči in nam vsa rejo najbolj poplačati. Z drugimi besedami, živali, ki so vajene od mladega samo na seno in slamo, nam pozneje, ko dorastejo, ne povrnejo stroškov za oljne tropine in druga močna krmila, ker je ves prebavni aparat (želodec in čreva) premalo pripravljen za popolno izkoriščenje takih krmil, posebno če hočemo pokladati kaj več močnih krmil in s tem prisiliti večji užitek (mlečnost).

Ker moramo pa tudi pri nas napredovati v živinoreji, kar se dá doseči poleg tega, da od-biramo za rejo sposobnejše živali, le s popolnejšim krmljenjem in pokladanjem močnih krmil, kakor nas uče izkušnje po drugih deželah in tudi že doma, moramo tudi pri nas navajati mlade živali na močna krmila, in sicer ne le med od-stavljanjem, ampak tudi pozneje, ko so že od-stavljene. S tem dosežemo obenem hitrejšo rast in poponejši razvoj, kar vse ima končno ta uspeh, da ni žival že po vsi svoji vnanosti in teži več vredna, ampak je več vredna tudi za užitek, ki ga od nje pričakujemo.

Močno krmljenje je drugod pripomoglo do današnjih uspehov; ravno tako je tudi pri nas potrebno, če hočemo doseči v živinoreji več uspeha in napraviti vso rejo bolj dobičkanosno. S slabim in nepopolnim krmljenjem je treba pa tudi pri nas polagoma prenehati, ker nam taka reja vobče premalo nese.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Cene se dobro drže. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali 2. t. m. (postavljeno na slovensko postajo; za 100 kg): p š e n i c o, baško, po 237-50 do 247-50 Din; r ž po 202-50 do 205 Din; m o k o «0» po 370 do 375 Din; t u r š č i e o, baško, umetno sušeno, po 195 do 197-50 Din.

«Poglavar zna ceniti zmožnosti in junaštvo. Ako ga boš zadovoljil, boš preskrbljen za bodočnost. Izbral te bo za zaupnika ali celo za namestnika, kar bo zate veliko odlikovanje.»

«Pokazal mu bom svoje znanje. Poskusi naj me, kako znam sukati orožje.»

«Seveda te bo preizkusil. Izvedel boš kako junaško dejanje, po katerem te bo ocenil. Oziral se bo tudi na moje priporočilo. Rekel mu bom, da se poznavata, kar moraš odločno potrditi.»

«Saj sva se menda reš že nekje videla... Pozuri se in pokaži mi pot, ostal ti bom hvaležen prijatelj.»

«Pojdiva. Hiteti morava, ako hočeva dospeti do večera. Sicer pa se nama ne mudi, v gozdu tudi lahko prenočiva.»

«Ali je daleč kraj, kamor me boš povedel?»

«Ni tako blizu, prijatelj. Ponoči ne bova mogla hoditi, ker nimava luči. Morda srečava kakega junaka iz našega tabora; spoznala ga bova po geslu, s katerim naju bo nagovoril.»

Vitez je pobral ubitega zajca ter ga vrgel čez ramo. Med grmovjem sta našla stezico, ropar je šel naprej in razmikal veje. Hodila sta molče, le semtertja sta kaj navadnega spregovorila.

Šele proti večeru sta dospela do studenca, izvirajočega izpod skale. Napila sta se vode in pogasila žejo, nista pa še utešila glada, ki jima je krulil v želodcu.

«Tukaj sva šele na polovici poti», mu je povedal Lisjak. «Morda si že utrujen.»

«Najbrž me sodiš po sebi... No, pa si odpočijva; zakuriva in speciva zajca, nekaj bo že zaleglo.»

«Ne bilo bi napačno.» — Ropar je nabral suhega dračja in ukresal ogenj. Nato sta odrla zajca ter ga obesila nad plamen. Meso se je začelo pražiti, prijeten duh se je širil po okolici.

Pouzila sta vsak svojo polovico ter se ponovno napila studenčnice. Nove moči so jima zaplale po telesu.

«Zdaj pa kar naprej», se je dvignil Lisjak. «Za silo sva se okrepila in odpočila.»

«Temni se, kar tukaj ostaniva. Bolj pripravnega prostora ne bova dobila za prenočišče.»

Nagrabila sta z rokami kup listja ter se vanj zarila. Zgovornega Lisjaka je kmalu premagal spanec, dočim vitez ni mogel zatisniti očesa. Sklepal je, kako bo uničil rokovnjače ter jim iztrgal nevesto. Ako jo ne najde v tem brlogu, pojde naprej — rešiti jo mora, prej ne bo odnehal. Zastavil bo ves svoj pogum, vso moč in zvižičnost.

Zbudilo ju je jutranje solnce, ki je stalo že precej visoko nad gorami. Noč jima je izpraznila želodec, zopet sta se ozirala okrog sebe, kako bi prišla do mastne pečenke. Njuno hrepenenje pa se ni hotelo izpolniti. Tešča sta odrinila na pot, niti govoriti se jima ni ljubilo.

«Kako dolgo bova še hodila?» je bil vitez radoveden. «V katero smer se bova obrnila?»

«Raz Goli grič ti bom pokazal naše kraljestvo», se je pobahal. «Spotoma ti ga bom površno opisal.»

Vrh Golega griča je bil kamenit, le semtertja ga je pokrivala nizka leskovina. Ko sta prispela do vrha, sta sedla na kamen in gledala v dolino. Krog in krog pod njima so se raztezali gozdovi — temno zeleno morje.

«Poglej», mu je pokazal ropar s prstom proti zapadu. «Tam doli na onem nizkem gričku se skrivajo starodavne razvaline...»

«Mhm», je vitez nalašč preprosto zategnil.

«Ali poznaš njih zgodovino? So ti li znani tisti kraji?»

«Niso, pa se bom že privadil. Samo da bom varen, čeprav je dolgočasno.»

«Tudi samota ima svojo lepoto. Predvsem pa bogastvo, bogastvo! Pod razvalinami je zlata jama.»

«Zlato je trdo in mrzlo, četudi se sveti. Včasih se prileže tudi dobra pijača, osobito zabava.»

«Seveda, to je umevno. Tudi veselice bomo prirejali; ako se boš hotel kratkočasiti, ti ne bomo branili.»

«Brez zabave bi ne mogel živeti. Imate li kako krasotico?»

«Hin, splošno velja pravilo, naj se junak ne ukvarja z nežnim spolom. Prepovedano pa ni, moral si jo boš poiskati...»

Vitez ni dobil pričakovanega odgovora. Nadejal se je, da bo ropar kaj izbleknil, a se je previdno izognil. Kar ga je najbolj zanimalo, o tem rokovnjač ni hotel govoriti.

«Lepa mladenka bi bila izboren plen», se ni dal kar tako odgnati. «Poklonil bi jo poglavarju...»

«Ne vem, kako bi mu ustregel», se mu je ponovno umaknil.

«Ali meniš, da bi mi zameril?»

«Pojdiva, o tem bova pozneje govorila.»

Ko sta ogledala okolico, sta se napotila v dolino. Vitez je bil pozoren na vse, kar je videl ob poti, katero si je hotel zapomniti. Ropar mu je spotoma razkrival tajnosti Črne doline in roparskega brloga. Samo o Mileni ni črnil besedice.

VII.

Rešilni angel.

Nad razvalinami Črne doline so krožili jastrebi in vrani, ki so gnezдили med podrtim zidovjem. Pod njim je zdihovala Milena kakor jetnica, na smrt obsojena. Več dni že ni videla ljubega solca in cvetoče prirode. Bila je kakor živa pokopana.

(Dalje prih.)

ZIVINA. Cene le malenkostno valujejo in niso na zadnjih sejmih v dravski banovini pokazale nikakih bistvenih sprememb.

HMELJ. V Zatu je še precej živahen promet, dočim je v Nürnbergu položaj mirnejši. Cene brez bistvenih sprememb.

VINO. Kupčija semintja živahnejša. Zlasti Banatčani zatrjujejo, da so te dni sklenili precejšnje kupčije z domačimi interesenti. Iz inozemstva ni povpraševanja. Cene se v Banatu gibljejo od 3 do 5 Din za liter.

Sejmi

6. decembra: Vuzenica, Bohinjska Bistrica (za blago), Žužemberk, Borovnica, Sevnica ob Savi, Dobrna, Murska Sobota.

9. decembra: Litija, Mokronog, Dobova.

10. decembra: Metlika.

13. decembra: Gornji Logatec, Mengeš, Radovljica, Nedjeljske (za živino).

Cene tujem denarju

Na zagrebški borzi smo dobili te dni v valuta h za:

1 dolar 56'10 do 56'30 Din;

dne 2. t. m. v devizah za:

1 dolar 56'22 do 56'42 Din;

100 italijanskih lir 294'42 do 296'42 Din;

100 nemških mark 1349'50 do 1352'50 Din;

100 avstrijskih šilingov 793'08 do 796'08 Din;

100 češkoslovaških kron 167 do 167'80 Din;

100 madžarskih pengov 987'16 do 990'16 Din.

Istega dne se je trgovala Vojna škoda po 436 Din, za februar (brez kupona) pa po 412'50 Din. Investicijsko posojilo se je trgovalo po 85'25 do 85'75 Din.

DOMAČE NOVOSTI

* Kralj krstni boter sinu orožniškega kapetana. Po svojem zastopniku ordonančnem oficirju kapetanu korvete Miči Mičiću je kralj nedavno kumoval sinu orožniškega kapetana 1. razreda Boži-

darja Lopašića. Otrok je pri krstu dobil ime Aleksander Zvonimir.

* Knjige Vodnikove družbe je družbina uprava razposlala najprvo ustanovnikom, potem članom, ki so direktno poslali članarino upravi, nato pa članom v Ameriki. Knjige za bivšo mariborsko oblast so bile odposlane deloma po željeznici, deloma po pošti v ponedeljek 2. t. m. Poverjeniki jh torej dobe že te dni. Ljubljanski poverjeniki so knjige že prevzeli in jih člani dobe pri njih. Člani v bivši ljubljanski oblasti dobe knjige do konca tega tedna. Člani, ki se sedaj priključijo, dobe za članarino 20 Din samo 3 knjige, ker je <Vodnikova pratika> že pošla. Navzlic temu pa je včlanjenje še vedno zelo ugodno, ker stane sicer vsaka izmed teh knjig v knjigotrštvu 12 Din. Člane, ki pošljajo članarino direktno družbini upravi, opozarjamo, da morajo priložiti še 7 Din za poštnino. Prosimo jih, naj pošljejo skupaj 27 Din čimprej, vsekakor pa še pred novim letom. Gg poverjenike znova rotimo, naj po možnosti pobere članarino za leto 1930. že pri razdeljevanju letošnjih knjig; zakaj to, smo že pojasnili. Uprava Vodnikove družbe.

* Nova delavska knjižnica na Jesenicah. Agilna podružnica Narodne strokovne zveze na Jesenicah je otvorila svojo knjižnico v nedeljo v društvenih prostorih gostilne g. Kobala na Savi. Knjižnica bo poslovala vsak torek od 17. do 19 in ima lepo število knjig, ki se bodo posejevale članstvu in prijateljem organizacije proti mali odškodnini.

* Izplačilo 22odstotne poravnalne kvote Slavenske banke. Konkurni upravitelj Slavenske banke sporoča, da je kraljevi sodni stol v Zagrebu kot konkurzno sodišče s svojim odlokom od 22. novembra proglašil 22 % poravnavo v konkurzu kot pravnomočno. Prav tako je s svojim sklepom od 25. novembra dvignil konkurz nad skupno premišno in nepremično imovino Slavenske banke. Izplačilo 22 % poravnalne kvote je poverjeno Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu, ki prične takoj izplačevati upnikom drugega razreda kvote na vložne knjižice kakor tudi na terjatve po tekočem računu. Kvote na terjatve pri centrali Slavenske banke izplačuje Prva hrvatska štedionica po svoji centrali v Zagrebu, na terjatve pri

podružnicah Slavenske banke v Brodu, Beogradu, Celju, Dubrovniku, Ljubljani, Mariboru, Osijeku, Sarajevu, Sušaku, in Subotici pa po svojih podružnicah v teh mestih. Kvote na terjatve pri podružnicah Slavenske banke v Kranju, na Jesenicah in v Skofji Loki izplačuje Jadransko-podunavska banka, podružnica v Kranju. Kvote na terjatve pri podružnicah Slavenske banke v Murski Soboti in Gornji Radgoni pa izplačuje podružnica v Mariboru. Vsi upniki po vložnih knjižicah se pozivajo, da v svrhu izplačila kvote osebno predložijo hranilne knjižice pri imenovanih plačilnih mestih, kjer se morajo zaradi izplačila kvote javiti tudi upniki po tekočih računih.

* Ustanovitev tvornice letal v Mariboru. Nemška tvrdka Raab-Katzenstein, ki je nameravala prvotno ustanoviti v Mariboru samo zastopstvo za Jugoslavijo in morda tudi za ostale države na Balkanu, se je sedaj odločila, da ustanovi tvornico za letala. Tovarna, ki bi se zgradila na Teznu v bližini bodočega letališča, bi izdelovala vse dele aeroplanov razen motorjev, ki bi se že izgotovljeni uvažali iz Nemčije. Produkcija bi bila usmerjena zaenkrat po potrebah privatnega letalstva in bi se izdelovali mali in večji sportni in prometni aparati, namenjeni za Jugoslavijo in ostale balkanske države. Vodstvo bi bilo v rokah strokovnjakov nemške tvrdke, delavstvo bi bilo domače, osnovni kapital pa bi bil nemško-jugoslovenski. Vse to je v načelu že rešeno in gre sedaj samo še za koncesijo in odobritev s strani naše vlade.

* Novice iz Amerike. Dne 30. oktobra se je z avtomobilom ponesrečil Peter Trko iz Elyja, katerega je vzel na voz Matija Kapš. Avtomobil se je prevrnil v jarek in Arko si je zlomil roko in dobil tudi lažje notranje poškodbe. Oba ponesrečenca so prepeljali v bolnico. — Dne 14. septembra je odšel iz Wellingtona v Kanadi Anton Golobar na lov, pa se ni več vrnil. Bajse se je ponesrečil. Ni pa izključeno, da je postal žrtev zločina. Zapustil je ženo in pet otrok v bedi in revščini. Star je bil 56 let. V Kanadi je hival že 25 let. — V Forest Cityju je umrla Zeni Pelčeva, rojena Jevnikarjeva, ki je bila stara 34 let. — V Chicagu je preminul Janez Ahčan. Na prometni cesti ga je podrl in povozil motocikel. Pri

Gustav Strniša:

Med hmeljniki

Povest.

(Dalje.)

Dospeli so do Tinčinega doma. Tinčka je odprla vežna vrata in godec je vstopil.

«Kdo je,» se je oglasil zaspan glas v sosednji sobi in Lukec je takoj spoznal glas Tinče.

«O, jaz sem, pa ženina sem ti privedla,» je odvrnila Tinačka in odprla vrata.

Strast in ljubezen.

Ko je Lukec vstopil, je brlela v kotu mala ieščerba. Mati je takoj prinesla od nekod petrolejko, jo prižgala in postavila na mizo. Z ieščerbo je odšla v sosedno sobo. Mati se je nekaj časa menila s hčerko. Lukec je sedel sam v prvi sobi. Zdjaj bi jo lahko popihal, pa ni več mislil na to. Tinačkine besede so mu še vedno zvenele v ušesih. Mirno je sedel in čakal.

Vrata kamrice so se kmalu odprla. Na pragu se je pojavila Tinica. Ko je zagledala svojega zapeljivca, je začutila čudno tesnobo v svojem srcu. Solze so ji zablestele v očeh.

«I, zakaj pa jokaš? Bodi no, bodi pametna, Tinica!» je dejal fant.

Zagledal se je v svojega otroka v njenem naročju. Prvič ga je videl. Nekaj topliega je začutil okoli srca. Dete je mirno spalo. Prijazni otroček se je še v sanjah smehljaj, prav kakor bi rekel svojemu nezakonskemu očetu:

«Pa me zavrzi, če me moreš! Sam me imaš rad, pa niti ne veš tega.»

Lukec je pogledal svojo nekdanjo ljubico. Čedna krepka ženska je bila. Materinstvo jo je še polepšalo. Neka posebna milina se je zrcalila y njenem obrazu.

In tedaj je začutil godec mahoma, la ga je pred njo sram. Da, sram ga je bilo, menda prvičkrat v življenju. Sramoval se je, da je tako postopal s tem dekletom in hotel kar brezobzirno zavreči kri svoje krvi. Povesil je oči in molčal.

«Pa te vendar niso mati silili, da pridi?» ga je vprašala ona v skrbeh.

«Ne, niso me ne», se je lagal Lukec.

Oddehnila se je:

«Hvala Bogu! Zelo bi bila nesrečna, če bi te kdo silil. Tudi na sodišče nisem jaz nikoli šla. Le mati so tako uredili, da si bil tožen. Jaz se ne vsiljujem in se tudi ne bom, čeprav vem, da ne bom nikoli srečna.»

Zapeljanka je vzdihnila in pričela znova pridružen plakati. Otroček v njenem naročju se je prebudil in zacvilil. Ona se je sramežljivo obrnila od nezakonskega očeta, začela otroka dojeti in ga pokrila z ruto. Dete je samo parkrat zacmokalo in spet zaspalo.

Lukač je začutil mehko domačnost. V njegovi duši se je vzbudilo čuvstvo moža in očeta. Zato mu je bilo še huje, ko je videl, da Tinica spet plaka. Nagnil se je nad njo in jo vprašal s tihim ljubečim glasom:

«Zakaj si vendar tako žalostna? Ne plakaj Tinica, vse bo dobro!»

«Ali naj bom vesela? Rada te imam, pa si tak. Že prej bi se lahko dobro poročila, pa nisem marala nikogar. Ti godec si me pa premotil. Tvoje besede so bile sladki med, a tvoja dejanja so pa grenki pelin», je odgovorila ona.

«Pa se bo vse obrnilo na dobro. Boš videla, Tinica, veruj mi!»

«Kako naj se obrne? Če pa noriš za Maričko, ki te toliko ne mara kakor kak bukov štor. Moški ste res čudni! Vse si mi vzel, zdaj pa noriš za drugo. O, če bi vedela, da bom tako nesrečna v tej svoji ljubezni! Kdaj bi že bila žena drugega,

še preden si ti prvič prestopil ta prag. Poročila bi se bila z drugim, pa če prav bi bila nesrečna. Bolj nesrečna bi pač ne mogla biti.»

«Tinica! Dobro vem, da sem vihravec in nestanoviten fant. Sem pač godec in imam menda tisto lahkomiselnost že kar v svoji krvi. Marička mi je bila res všeč. Rad priznam. Če pa zdajle takole tebe gledam, se mi pa vendarle zdí, da mi ti še vse drugače bolj ugajaš. Ne vem, zakaj sem tako čuden.»

«Zato in samo zato, ker nimaš trdnega značaja. Če ostaneš tak, boš vedno samo taval okoli brez stalnega smotra. Da, da, res pravi godec si!» je vzdihnila Tinica.

«Pa te imam vendarle rad, prav zelo rad! Tinica, moja, moja draga deklica!» je vzkliknil godec in jo hotel objeti.

«Pusti me! Če me ljubiš, sam veš, kaj si dolžan storiti. Ne zahtevam pa ničesar od tebe. Da veš, prav ničesar ne! Opozorim te samo na tvojo dolžnost. Tega ne storim zaradi sebe. O, ne! Sama bom že prenašala to sramoto, ki si mi jo nakopal, tudi ta me ne bo pokopala, čeprav je huda. Opominjam te na svojo dolžnost le zaradi tegale bednega črvička, ki ga imam, saj ga tako zelo ljubim.»

Debele solze so kapljale iz materinih oči na obrazek njenega malega ljubljence. Ona je nadaljevala:

«Že zdaj ga umivam s solzami, ko je komaj dobro rojen. Kdo ve, kakšna bo njegova pot v življenje. Vsak takle nedolžni črviček, ki nima svojega očeta, je na vasi zaznamovan s pankertom. Na marsikaterega takega otroka je vplivalo obnašanje njegovih tovarišev tako silno, da je baš zaradi tega zašel na stranpota.»

Lukcu je postajalo vedno težje v duši. Zazdelo se mu je, da dviga Tinica težke kamne in jih meče vanj.

nesreči si je Ahčan zlomil nogo, dobil pa je tudi hude notranje poškodbe in je par dni po nesreči umrl. — Huda nesreča je zadela Mrvarjevo družino v Clevelandu. Hčerka Angela je nesla po očetovem naročilu pismo na pošto. Dekletce je neprevidno teklo čez cesto, v tem hipu pa je privozil z veliko naglico osebni avto. Šofer ni mogel voza ustaviti in je nesrečnega otroka povzril do mrtvega. V Clevelandu je tudi umrl 19. oktobra Franc Pavlin, rodom iz Vrhpolja, fara St. Jernej na Dolenjskem. V Ameriki je bival nad 40 let. Zapustil je ženo in 6 otrok. — Dne 15. oktobra je v Pueblu umrla Frančiška Mišmas, rodom iz St. Jurija na Dolenjskem. Podlegla je operaciji. Zapustila je moža in 5 otrok. — Zrtev avtomobilske nesreče je postal 22letni Silvester Novak. Ponesrečil se je na vožnji z avtomobilom v Central Cityju. — V septembru je na posledicah operacije raka umrl v Harrietti Josip Smrekar, rojen leta 1864. v Semiču na Dolenjskem. Zapustil je ženo, 6 sinov in 1 hčerko. — Minnesoti je minuli mesec po nesrečni operaciji umrl rudar Andrej Vrtačnik v starosti 38 let. Rodom je bil iz Most v kamniškem okraju. V Ameriki je bival 22 let. Zapušča ženo in štiri otroke. — V Clevelandu se je obesil Janko Rudman, star 47 let, rodom iz Žužemberka. Omračil se mu je um. — Istotam je avtomobil smrtno povozil rojaka Simon Verbiča, starega 19 let. — Po večletnem bolehanju je 22. oktobra v West Allisu v Zedinjenih državah umrl eden onih redkih duhovnikov med našimi ameriškimi izseljenci, ki so v svojem življenju posvetili vse svoje moči edinole svojemu poklicu. Umrl je g. Marko Pakiž, župnik slovenske župnije v West Allisu, v starosti 70 let. Pokojnik je bil rojen v Sodražici pri Ribnici leta 1859. Leta 1892. je šel v Ameriko, kjer je deloval v raznih slovenskih naselbinah, od leta 1908. pa kot župnik v West Allisu. — V začetku minulega meseca so se v Clevelandu, kjer je naseljenih približno 40.000 naših rojakov, vršile volitve v mestni zastop. V tretjem mestnem distriktu je bil izvoljen slovenski odvetnik Ivan Mihelič, ki je bil že doslej član mestnega zbora. Ostali štirje slovenski kandidati so ostali v manjšini. Obenem je bil izvoljen tudi neki Hrvat, tako da sta dva Jugoslovana v mest-

nem zboru clevelandskem. — V Chicagu so nekateri Slovenci sprožili hvale vredno idejo, naj bi se tamkaj ustanovila slovenska banka. Ideja vzbuja med tamkajšnjimi rojaki mnogo zanimanja. — Rojak Tone Golobar v Wellingtonu v Kanadi je izginil brez sledu. Pred meseci je šel na lov, a se ni več vrnil. V Kanadi je bival že 25 let. Zapušča ženo in pet otrok. — Radijska postaja v Milwaukeeju ima od časa do časa ob nedeljah slovenski program. Pojejo naši fantje in dekleta, igra pa tudi naša harmonika. — V Canonsburghu je preminula Karolina Cesnikova, rodom iz Kortinic na Notranjskem, v starosti 82 let, v Warnocku v državi Ohio pa Alojzij Perič. Ubil ga je električni tok. — Razveseljivo poročilo prihaja iz Loraina v državi Ohio, kjer so se Slovenci združili in prodrli v 5. okraju s precejšnjo večino. Izvoljen je bil v mestno zbornico slovenski kandidat Leon Virant.

* **Vinski sejem v Ivanjkoveh**, ki bo v torek 10. t. m. bo imel na razpolago različna izvrstna letošnja vina kakor tudi vina iz prejšnjih letnikov. Pripuščena so vina le iz ormoško-ljutomerskih vinogradov. Sejem je pripravljen v dvorani tik kolodvora ter bo odprt od 8. do 19. ure. Zelezniške zveze so zelo ugodne, tako da se tudi od daleč lahko v enem dnevu vse opravi. Vsi, ki se za vina iz tega vinarskega okoliša zanimajo, udeležite se te prireditve!

* **Izredna ugodnost za naročnike «Domovine»**. Opozarjamo na oglas založbe «Luč» v Ljubljani, pri kateri dobe naši naročniki najnovejši slovenski roman «Martin Bobek» za znižano ceno in sicer broširano samo 15 Din, krasno v zvezano samo 22:50 Din za poštnino 1 Din.

* **Ponesrečena ob priliki letalske nesreče v Mariboru** dr. Sestan in Müller sta oba podlegla poškodbam. Müllerja so prepeljali v njegovo domovino v Nemčijo, truplo dr. Sestana pa je bilo prepeljano v njegov rojstni kraj v Središče ob Dravi, kjer se je pogreb priljubljenega moža vršil ob veliki udeležbi ljudstva. Težki prizadeti obitelji sožalje!

* **Novo skupino peg na solncu**. Znani naš zvezdoslovec g. Ivan Tomec, ki ima v Kamniku svoj observatorij in že 30 let pridno opazuje in

proučuje solnčne pege, je ugotovil, da so se na solncu pojavile mogočne skupine peg, ki so že pričele in bodo v prihodnjih dnevih še povzročale večje atmosferične motnje. To je napovedal g. Tomec že letos 10. avgusta.

* **Koledar «Narodno Kolo»** je izšel na 160 straneh z bogato vsebino v lahko umljivi hrvaščini. Stane le 10 Din (s poštnino 5 Din več, ker se razpošilja le priporočeno ali po povzetju). Naroča se na naslov: «Narodno Kolo», Zagreb, Ulica Kraljice Marije 33. Priporočamo.

* **Smrt uglednega mariborskega vinogradnika**. V nedeljo popoldne je preminul v Mariboru zadet od kapi znani priljubljeni gostilničar, posestnik in vinogradnik g. France Bačič. Iz svojih obsežnih in strokovnjaško obdelanih vinogradnikov na Bizeljskem je dobavljal pokojnik izvrstno kapljico, ki je silno dvignila sloves staroznane gostilne «Pri brodu» na Pobrežju. Sedanja gostilna «Pri Balonu» je postala kmalu priljubljena izletna točka in shajališče slovenskih krogov. Vzornemu slovenskemu gospodarju blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Požar spravil rodbino ob streho**. V Hudem je nastal te dni velik požar na posestvu Antona Novaka, čigar hiša stoji tik ob državni cesti. Novak je odšel zjutraj po kupčijskih poslih v Ljubljano, žena s šestimi otroci pa je bila v gozdu, kjer je zbirala suhljad in spravljala drva za zimo. Med tem je nastal doma iz nepojasnjenega vzroka požar, ki je upepelil vso stanovanjsko hišo z vsem, kar je bilo v njej. Novomeški gasilci so sicer takoj odhiteli z motoro na pomoč, vendar pa niso mogli stopiti v akcijo, ker ni bilo v bližini vode. Morali so se omejiti na reševanje pohištva in drugih predmetov, kolikor se jih je dalo še rešiti. Hiša je pogorela do tal in trpi posestnik občutno škodo. Zavarovan je bil samo za 6000 Din, dočim je seveda škoda znatno večja. Novaka in njegovo številno družino so sprejeli začasno pod streho sosedje.

* **Huda nesreča v Vevčah**. Pri adaptacijskih delih večke papirnice je bil med drugimi že dalje časa zaposlen tudi delavec, 45letni Anton Korošec, stanujoč v Zgornjem Kušlju. Korošec je imel te dni opravke na visoki strehi, kjer pa mu

Ko je utihnila, mu je med solzami ponudila živo štruco. Lukec je vzel otroka v naročje in hitel mater tolažiti. Otrok je takoj zacvilil, godec je pa govoril:

«No, no, nikar se ne deri za vsako figo! Naš si, godčevskega rodu si, pa taka mevža. Mhm, mhm, ali pa zato piska, ker je muzikaličen. Kdo ve? E, otrok mali, že tvoj praded je igral citre, kakor nihče na Kranjskem. Ker je bil siromak hrom, so ga kar v naramnem košu nosili na svatovščine. Da, da, muzikaličen si, kaj ne, da si?»

Lukec je govoril in govoril ter gledal otroka s svetlikajočimi se očmi.

«Ne žlobudraj neumnosti, Lukec! Zakaj nam bo muzikant? Ali zato, da mi bo igral za prazno mizo, medtem ko bomo morali drugi delati?» je dejala Tinica.

«Delali bomo. Res bomo delali. Pa tudi veselili se bomo, če Bog da. Jutri zjutraj greva lahko takoj v farovž, če si zadovoljna», je dejal in jo prav veselo pogledal. Ko je to izgovoril, je začutil posebno lahkoto v svojem srcu.

Dekle je odgovorilo:

«Rada grem, Lukec, zelo rada, toda le, če čutiš, da me imaš res rad. Kakor želim, da bi imel najin otrok očeta, tako se tudi bojim, da bi ti ne bil kesneje nesrečen poleg mene. Sam veš, da nisem imela razen tebe nobenega možkega. Zato boš tudi razumel, da te imam res rada.»

«Da, da, rada me imaš. Pa tudi jaz te imam rad. Raje te imam, kakor sem sam mislil, da veš. Jutri greva pa v farovž, saj je že tako prepozno. Pa vendar, popraviva, kar se da popraviti», je odvrnil Lukec.

«Da, res je že malo pozno, prav ima Lukec», se je tedaj oglasila Tinačka, ki je baš vstopila. Lukcu se je mahoma zazdelo, da ga je nekdo zgrabil za tilnik in ga prav krepko potisnil k tlom. Vendar se je zasmejal:

«Pri nas bodo pa menda le mati bolj gospodarili?»

«Vidiš, Lukec, pa se le motiš! Jaz ne bom nikoli gospodarila. Preden bo padel prvi sneg, bo že moja hišica postavljena. Nekaj sem si prihranila s kramarijo. Sama hočem biti. Ker sem res precej gospodarske narave, zato bom tudi res gospodarila, a samo v svojem domu. Ta hišica bo vajina, seveda, če bosta živela tako, kakor je dobro in prav. Zapomni si, Lukec!»

Lukec je zadovoljno pokimal.

Tinica je odnesla otroka v posteljo in šla tudi sama počivat. Mati je prinesla Lukcu otep slame in kar na pol oblečen je legel v sobi počivat. Tudi mati je odšla za hčerko v sosedno kamro.

Ko se je Lukec zjutraj prebudil, je bil zelo zadovoljen. Vstal je in pričel hoditi po sobi.

Komaj je začula skrbna Tinica njegove korake, je že odprla kuhinjska vrata in mu prinesla skledico dobre kave. Domače in okusno je bila oblečena. Ko je pogledal Lukec v njeno kamrico, se je začudil. Blizu postelje je stal nov šivalni stroj.

«Kdaj si si pa tegale omislila?» jo je vprašal.

«Za otroka je vedno dosti šivanja. Treba mu je pripraviti majhne oblečke in nekaj perila. Pa tudi zase in mater napravim zdaj že vse kar doma. Včasih sem zvečer obiskala sosedove in opazovala Maričko. Tole bi pa ne bilo napačno, sem si dejala in se pričela bolj zanimati za šivanje. Marička mi je rada vse pokazala. No, zdaj sem že kar popolna šivilja», se je pošalila Tinica.

«Ti boš pa res dobra gospodinja», je dejal Lukec in jo stisnil k sebi. Nič ni odvrnila, le zardela je in ga prav toplo pogledala.

«Hvala Bogu, da sem se vrnil k nji, dobro sem opravil», si je dejal godec. Pri tem je popolnoma pozabil, da se ima prav za prav zahvaliti

samo Tinački, ki ga je skoro siloma tirala na dom.

«No, no, le preveč se mi nikar ne objemajta, da vaju še enkrat ne prehitita», je zapretila iz kamre mati in se prismejala z otrokom v naročju skozi vrata.

«Mati, zdaj naju pa ne bo. Pametna bova, zelo pametna. Tinica, urno se preobleci! Naš župnik je zgoden mož, kar takoj pojdiva v farovž», je dejal novopečeni ženin.

Na Antonovem.

Mladi gospodar se je često spomnil na veselo hmeljske obiravce. V duhu je zazrl pred seboj lepo Maričko. Kar žal mu je postalo, da je ni obdržal in se z njo poročil.

Zdaj je pa bilo prazno polje. Stene hmelja so izginile. Namesto zelenih sten hmelja so vstajale v daljavi bele stene — hladne megle, ki so se kopičile visoko pod nebo, se podirale in tavale dalje.

Mladi gospodar je je vedno bolj čutil, da mu nečesa manjka. Rad je delal in često je v delu pozabil ves svet. Zdaj je pa dela že primanjkovalo, saj je zima trkala na duri.

Dolgo si ni hotel priznati, da mu je ostal v duši spomin na Maričko. Čas obiranja se je oddaljeval, a v njegovem srcu se je pojavljala vedno jasneje njena slika.

Ko je zdaj hodil po praznem polju, se je spomnil vseh potankosti. Pred njim so vstajali obiravci in obiravke in med njimi ona najlepša. Okoli nje je skakal živahni Lukec kakor muha podrepnica, obiral hmelj ter dražil dekleta, ki so kar zardevala in se ga skoro bala. Se vedno je Tone vedel, kje je stala Marička tisti prvi dan, ko jo je videl na polju in jo potem odločil za delo v kuhinji.

(Dalje prih.)

je nenadoma spodrsnilo. Korošec je omahnil in se skušal ujeti, kar pa se mu ni posrečilo. Nesrečni zidar je omahnil čez žleb in zgrmel v globino. Priletel je na tla naravnost na glavo. Obležal je s hudimi poškodbami in prebito lobanjo nezavesten. V brezupnem stanju so ga prepeljali v bolnico.

* Trojčki umrli. Soproga celjskega ključavničarskega mojstra Globočnika je rodila nedavno trojčke in sta oba dečka še isti dan umrla, malo pozneje pa še deklica.

* Nože je žrl. Možaka, ki žre nože, so imeli že parkrat na celjski policiji in v celjski javni bolnici. Bineta Vidmajerja namreč, 23letnega izrabljevalca lahkovernih ljudi. Še pred dobrim mesecem so ga morali v celjski bolnici operirati, ker je požrl dobrih 15 cm dolg odprt žepni nož. Isto stvar je napravil že parkrat poprej, tako da ima že ves trebuh prepreden z dolgimi brazgotinami, posledicami večkratnih operacij. Predvčerajšnjim je v mariborskem zaporu zopet požrl nož in so ga morali odpeljati v bolnico, kjer je bil ponovno, menda že petič ali šestič, operiran.

* Smrtna nesreča. V kandijski bolnici je preminul 50letni Franc Bečele, hlapec gostilničarja g. Sitrja iz Toplice. Franc Bečele je nedavno vozil s tremi polnimi sodi vina naložen voz od Sv. Križa proti Kostanjevici in je na nekem klancu, ko je hotel zavreti težko natovorjeni voz, prišel pod kolesa. Konji so peljali voz brez voznika v Kostanjevico, dočim so našli Bečelela na kraju nesreče z zlomljenimi nogami in z razbito glavo. Tapredov avtobus iz Brežic je ponesrečena odpeljal v kandijsko bolnico, kjer pa mu niso mogli rešiti življenja.

* Kot nedolžen izpuščen iz zapora. Iz preiskovalnega zapora je bil te dni izpuščen Josip Domajnko, čevljarški mojster v Studencih, ki je bil aretiran 9. oktobra, češ, da je v zvezi z umorom posestnika Kanclerja od Sv. Križa. Izkazala se je namreč njegova nedolžnost.

* Prisega gospoda župnika. Te dni se je pred okrajnim sodiščem v Mokronogu vršila zanimiva razprava, katere potek je zbudil povsod po Dolenjskem veliko pozornost. Jože Pleskovič iz Mirne je kupil letos ob koncu meseca septembra od župnika Janka Dolenca v Trebeljnem jabolka po 16 Din Brento ter mu dal na račun 300 Din. Ko sta pogodbo sklenila, mu je župnik dogovor potrdil na listku z besedilom: «Po 16 Din Brenta, 300 Din na račun. Dolenc.» Ko je čez štirinajst dni prišel Pleskovič po jabolka, pa je župnik utajil sklenjeni dogovor in trdil, da je prodal jabolka na mernik. Pleskovič, ki je prišel z vozom po jabolka, je seveda izjavil, da jih na mernik ne prevzame, ker jih je pač kupil na Brento, in je odšel s praznim vozom domov. Pleskovič je na nasvet svojega pravnega zastopnika v Novem mestu kupil kasneje jabolka drugod ter zahteval od župnika Dolenca odškodnino 1185 Din in povrnitev naplačila 300 Din. Ker župnik ni hotel plačati, je vložil Pleskovič po svojem pravnem zastopniku dr. Globelniku tožbo, o kateri se je te dni pred sodiščem v Mokronogu vršila razprava. Župnik je prišel k razpravi osebno, kakor tudi Pleskovič s svojim pravnim zastopnikom dr. Globelnikom. Pri razpravi je župnik ugovarjal tožbi, češ, da ni prodal jabolka na Brento, temveč na mernik, in je ponudil kot pričue tudi svoje štiri služkinje, češ, da ni ničesar dolžan plačati. Na ta ugovor mu je dejal pravni zastopnik dr. Globelnik: «Kaj se bomo dolgo prepirali. Prisezite, da niste prodali na Brento, temveč na mernik, nato pa bom umaknil tožbo in plačal stroške.» Župnik je takoj izjavil: «Jaz sem pripravljen.» Na zahtevo sodnika je odvetnik dr. Globelnik formuliral prisego, po kateri župnik ni prodal jabolka po 16 Din Brento, temveč mernik, in da je izključeno, da bi jih prodal na Brento. Na zahtevo dr. Globelnika je sodnik opozoril toženca na svetost prisega in na posledice krive prisega. Župnik je to opozorilo vzel na znanje in nato prisegel. Takoj nato pa je Pleskovičev pravni zastopnik dr. Globelnik potrdil iz svojih aktov na dan od župnika lastnoročno opisano in podpisano potrdilo, da je prodal jabolka na Brento in ne na mernik, kakor je že zadalj poveljano. Župnik za pat trenutkov sploh

ni mogel priti do sape, končno pa je priznal, da je predloženo potrdilo res sam podpisal. Dr. Globelnik je pripomnil: «Vidite, da ste po krivem prisegli; ali boste plačali stroške?» Župnik je odvrnil: «Bom plačal.» Nato je odvetnik dr. Globelnik tožbo umaknil in še pristavil: «Vidite, kakšna krivica bi se mojemu revežu zgodila, ako bi ne imel lastnoročno od vas podpisanega potrdila, ker bi ga z vašimi kuharicami kot pričami in pa z vašo prisego uničili!»

* Smrtna nesreča rodbinskega očeta. V majhnem jarku sredi grmičevja nekako 100 m proč od višnjegorskega kolodvora so našli delavci, zaposleni pri gradbi ceste v smeri proti Polici mrtvega 56letnega železniškega upokojenca Vida Kremenška iz Škofljega pri Radohovi vasi. Sprva se je res menilo, da je postal omenjeni žrtev nočnega napadalca, pa se je kmalu izkazalo, da so te domneve brez podlage. Pri mrtvecu so namreč našli ves denar nedotaknjen in je bil tudi v posesti ure ter drugih vrednostnih papirjev. Došli zdravnik tudi ni mogel konstatirati nobene rane, marveč je izjavil, da se je mož utopil v sicer komaj 15 cm visoki vodi. Mogoče je, da je smrt nastopila tudi iz kakega drugega vzroka. Mogoče je podlegel možganski kapi. Kolikor se je moglo dognati, je odšel Vid Kremenšek prejšnjega dne ob petih od dela. Zaposlen je bil tudi on pri gradbi zgoraj omenjene ceste. Nameraval je na kolodvor, da se odpelje z večernim vlakom do Radohove vasi in potem peš domov. Na poti pa ga je prehitela smrt. Pokojnik, ki je bil v Škofljem mal posestnik, je oče osmih otrok, od katerih jih je še sedem nepreskrbljenih. Najmlajši je star komaj tri leta. Zalostna smrt družinskega očeta je dala povod globokemu sočustvovanju z ubogo družino.

* Otrok v plamenih. V Brezovi pri Framu se je dogodila v rodbini Kovačičevi huda nesreča. Triletni sinček Stefan je v neopaznem trenutku odprl vrata štedilnika in se je v svoji volneni obleki preveč približal ognju. Obleka je bila v hipu v plamenih. Preden so mu priskočili na pomoč, je dobil otrok že tako hude opekline po vsem telesu, da je kmalu nato izdihnil.

* Strupen plin ga je omamil. Delavec France Ravnikar, stanujoč v Medvodah, si je postavil na Galjevic ob Ljubljani lastno leseno stanovanjsko barako, ki jo je tudi ometal in pobelil. Ravnikar pa je hotel, preden se vseli, barako pošteno izsušiti, zaradi česar je par dni kuril v baraki s koksom. Tako tudi te dni. Med sušenjem pa je postalo Ravnikarju nenadoma slabo in je zaradi utrujenosti zaspal. Med tem pa so se začeli tvoriti v baraki zaradi kurjenja s koksom strupeni plini, ki so Ravnikarja popolnoma omotili. K sreči je prišel Ravnikarja obiskat delavec Miha Kelnar iz Stožice, ki ga je spraval globoko nezavestnega na zrak. Tam se je Ravnikar zavedel šele čez čas. Zastrupljenje je že močno napredovalo, zaradi česar so morali ponesrečena nemudoma odpeljati z rešilnim vozom v bolnico.

* Zasilni zapori v Gornji Radgoni. Gornjeradgonsko okrajno sodišče doslej sploh ni imelo zaporov ter so se morali vsi aretiranci eskortirati v sodne zapore okrajnega sodišča v Ljutomeru ali celo v Maribor, kar je bilo zvezano s precejšnjimi stroški. Pred nekaj dnevi pa so začeli z adaptacijo dvoriščenega poslopja gornjeradgonskega sodišča, v katerem je imela svoj čas stroje tiskarna «Panonija», tako da bo v kratkem tudi to sodišče imelo svoje lastne zasilne zapore.

* Velik vlom v Celju. V noči od sobote na nedeljo je bilo vlomljeno v izdelovalnico perila Pavle Pirnatove v Celju in so vlomilci odnesli uro budilko, škarje za vrezovanje perila, 73 raznih izgotovljenih otroških in moških srajc, balo platna, 68 metrov finega blaga za srajčja prsa in 57 metrov poplina v skupni vrednosti 6104 Din. Tatvine sta osumljena dva moška srednje starosti, ki sta se v soboto popoldne potikala v neposredni bližini hiše.

* Zasledovan vlomilec. Pred par dnevi je bil izvršen v trgovino Marije Skubičeve v Šmarju na Dolenjskem drzen vlom. V trgovino je vlomilo več moških, ki jih je bajne vodil neki 25letni Viktor Zorc iz Št. Ruperta na Dolenjskem. Po izvršeni

Če boste uporabljali

KOLINSKO CIKORIJO

si boste ohranili zdrave živce. In zdrave živce v današnjih časih potrebujemo vsi. Zato vpozorite Vaše gospodinjice, da kupujejo samo

Kolinsko cikorijo,
ki je izredno hranljiva.

tatvini so tatovi pobegnili in so domačini opazili naslednjega dne pohajati v bližini vasi le imenovanega Zorca, ki je v tamošnji okolici znan kot izredno nevaren tat.

* Roparji v Istri. Na Dragi pri Kanfanaru je bil te dni napaden potujoči prodajalec Andrej Rocco, ko je vozil svoje blago sedeč na vozu. Neznanec je ustrelil vanj iz obcestnega zidu ter je malo ranil konja, ki je začel teči in tako se je Rocco rešil napadalca. — Par dni nato so streljali na istem mestu štirje maskirani tolovaji na avto puljskega trgovca Salinija. Trgovec je odgovoril s streli iz revolverja in pospešil hitrost svojega vozila. — Pri Labinju je pridrlo šest razbojnikov v stanvanje rudarja Tomičiča. Odnegli so nad 5000 lir denarja in več drugih stvari.

* Samomor jetnika. V ljubljanskih zaporih se je nahajal zaradi umora svoje mačehe klobasičar Anton Podržaj z Iga. Ko je te dni jetniški paznik odprl vrata njegove celice, da mu dá jed, je Podržaj skočil na hodnik in se preko ograje pognal na dvorišče kakih deset metrov globoko. Podržaj je obležal na licu mesta mrtev.

* Za velikega ptiča se je izkazalo, da je še večji ptič. Pred dnevi je napravil veliko gostijo v neki gostilni na Bregu pri Celju 23letni brezposelni kolarski pomočnik Jože V. z Rečice ob Savinji. Napajal je cela dva dneva vsakogar, kdor se je pojavil v gostilni. Bil je brez denarja in je ostal dolžan za jed in pijačo ter razne slaščice celih 885 Din. Seveda so mladega podjetneža spravili v sodni zapor. Te dni pa je celjska policija prejela ovadbo, v kateri je naznanil lesni trgovec Anton Svetiš iz Škofje vasi pri Celju, da se je zaprti Jože oglasil 21. novembra pri njem in se mu ponudil v službo. Svetiš ga je sprejel in takoj izplačal zgornjemu Jošku 100 Din na račun plače. Jože pa mu je izročil svojo delavsko knjižico. Takoj nato pa je Jože izginil in se ni povrnil, ker je menda moral prirediti omenjeno gostijo.

* Živinski ubijalec. Na Blejski Dobravi se je odigral žalosten dogodek, ki je zelo razburil prebivalstvo te mirne gorenjske vasi. V kuhinji gostilne g. Ivana Stareta sta sedela in pila 27letni Andrej Kunčič, sin uglednega lesnega trgovca z Blejske Dobrave, in neki njegov prijatelj. Proti 10. zvečer sta se oba odpravljala proti domu ter bi imela oditi skozi vežo ven na prosto. V veži pa sta na oba gosta čakala 27letni Ignacij Jakopič, delavec na Dobravi, in neki njegov prijatelj. Ko je stopil Kunčič s svojim tovarišem v vežo, je eden izmed napadalcev takoj ugasnil luč, na kar je Jakopič z gorjačo strahovito udaril Kunčiča po glavi, da se je takoj sesedel na tla. Se na tleh ležečega je z rokami bil po obrazu. Napadalec je bil ves oškropljen s krvjo nesrečnega Kunčiča. Med tem pa je Jakopičev tovariš z nožem sunil Kunčičevega prijatelja. Oba težko ranjena so prenesli v gostilniško sobo in za silo obvezali. Kunčiča so prenesli na njegov dom, kjer je naslednji dan padel v nezavest ter po hudih anukah ponoči izdihnil zaradi težkega pretresenja možgan, kajli strahovit udarec mu je vdrl lobanjo. Vsa okolica težko obsoja ta krvavi čin ter sočustvuje z nesrečno rodbino Kunčičevo, ki je na tako žalosten način izgubila sina v njegovih najlepših letih. Sirovi ubijalec zasluži temeljito kazen.

* Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna Franz Josef-ova grenčica do urejenega delovanja želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da Franz-Josef-ova voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno, brez bolečin. Franz-Josef-ova grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Priporočajte in širite „Domovino“!

Malo Miklavža za mladino

Miklavževo

Tiho ponoči je hodil svetnik, prošnjé poslušal, jih zvesto izpolnil, krožnik in pehar, tam košek napolnil, vsakomur prav po zaslugi plačnik.

Dal je marljivim prav sladkih čudes: fige in jabolka, kruhke medene, dinarček vmes in klobase prtene — sladki pozdravi iz daljnih nebes.

Potlej je še pri porednih obstal, pese in repe jim v koške naložil, da bi se res prav nikdo ne pritožil, je za nameček še — leskovke dal.

Ivan Albrecht.

Pismo v nebesa

V neki slovenski vasi je živela prav siromašna, vendar pa dobra in poštena družina. Vsa obitelj je štela sedem oseb: očeta, mater in petero še nedoraslih otrok. Najstarejši otrok, Janezek po imenu, je bil šele devet let star in je hodil že tretje leto v šolo. Oče je bil tesar. S tem rokodelstvom je prislužil toliko, da je svojo družino preskrbel s kruhom in z drugimi potrebščinami. Žena pa je navadno pozimi sedela pri kolovratu in predla, poleti pa je delala na polju.

Janezek je bil tako priden, da mu v vsej okolici ni bilo enakega.

Bližala se je zima. Očetu in materi je prihajalo tesno pri srcu, ker nista mogla preskrbeti svojim otrokom potrebne obleke. Oče ni vedel, kaj bi storil, da bi vsaj Janezku preskrbel obleko za šolo.

To očetovo skrb je uvidel že mali Janezek in se večkrat bridko jokal. Naenkrat si umisli drobna glavica ter pravi očetu in materi: «Vesta kaj, ljubi oče in mati! Vsako leto mi pravijo drugi otroci, da jim prinese sv. Miklavž mnogo daril, če lepo molijo in če so pridni. Tudi jaz bi vse to rad storil, če bi mi ta veliki svetnik prinesel potrebno obleko, da bi potem mogel redno zahajati v šolo. Pisal mu bom naravnost v nebesa. Sveti Miklavž me gotovo ne bo zavrgel.»

«Le piši!» mu pravi oče, «čim hitreje, sicer bo prepozno, ker god sv. Miklavža je že čisto blizu. Samo štirinajst dni je še časa.» Precej drugi dan je sedel mali Janezek in pisal s solznimi očmi sv. Miklavžu naravnost v nebesa pismo, ki se je glasilo tako-le:

Preljubi sv. Miklavž! Jaz, mali Janezek Venda te prosim, veliki svetnik sv. Miklavž, da mi pomagaš. Veš, moj oče in mati imata pet otrok in nam ne moreta priskrbeti potrebnega oblačila. Ker vsako leto prineseš na večer pred svojim godovanjem mnogo daril otrokom, ki so pridni in pošteni, te tudi jaz goreče prosim, da uslišiš mojo prošnjo. Obljubim ti, da bom lepo ubogal svoje starše, rad molil, se rad učil ter ubogal tudi svojega učitelja v šoli. Prinesi mi potrebno obleko, da bom lahko hodil v šolo, kar je moje največje veselje. Tebi popolnoma vdani Janez Venda, učenec tretjega razreda.

S tem je zaključil Janezek svoje pismo, ki ga je lepo spravil v kuverto in ga takoj odnesel na pošto. Na pošti je bilo več ljudi, ki so začudeni gledali to pismo. Mlada poštarica se je silno smejala: «Takega pisma pa še nisem nikdar dobila na pošto.» Med drugimi ljudmi je bila na pošti tudi Janezkova krstna botra, ki je vsa zavzeta ogledovala to otroško pismo. Ko je potem Janezek odšel s pošte, so pismo odprli ter ga vsi zaporedoma prečitali. Tudi botra je čitala, kaj je pisal Janezek. Ob čitanju pisma so ji kapale debele solze raz lic.

«Oh, ti ubogo dete!» je kriknila, «kaj ti vse ne pride na pamet!» Botra je potem vzela pismo s seboj ter šla naravnost v trgovino ter kupila Janezku vso novo obleko. Še čevljičke mu je dala napraviti. Tudi na klobuk ni pozabila. Vse to je Janezku prinesel potem na edvečer svo-

jega godu sveti škof Miklavž iz nebes. Dolgo ga ni bilo. Ura je že odbila devet, pa Miklavža še ni bilo. Janezek bi že skoro obupal. Naenkrat pa se zasliši zunaj pri oknu rožljanje verig. «Miklavž je!» je zavriskal Janezek, poln veselja, na kar je šel oče takoj odpret vrata. Najprej se prikaže sveti škof Miklavž in za njim vstopi parkelj, njegov spremljevalec, črn ko ogle, samo oči so se mu svetile. Parkelj je nosil na ramah koš, na kar je po škofovem ukazu stopil v kot za duri in mirno čakal na škofove poslednje ukaze.

«Ali si ti Janez Venda,» je nagovoril škof Miklavž Janezka, «ki si se predrznil pisati meni naravnost v nebesa?»

«Prosim, milostljivi svetnik sv. Miklavž, jaz sem,» odgovori Janezek nekoliko boječe.

«Ako znaš lepo moliti, ubogati svoje starše in v šoli priden biti, boš dosegel to, kar si mi pisal, če pa ne, pa greš takoj z nama, s tem le mojim služabnikom parkljem.»

Škof je potem izpraševal Janezka o vsem, kar mu je prišlo na misel. Janezek je tako lepo odgovarjal, da so se škofu kar solze vlije po licih. Še parklju se je v kotu za duri milo storilo, ko je slišal tako modrega fantička.

Po končanem izpraševanju je po škofovem ukazu nastopil parkelj in začel Janezku izlagati iz koša darila, ki mu jih je prinesel. Janezek se je moral popolnoma obleči v novo obleko. Ko se je oblekel, je padel pred škofa na kolena. Oče in mati sta se jokala spričo tega prizora, ker še sploh nista vedela, na kak način se je to zgodilo. Šele čez pol ure potem se jima je razjasnilo v glavi, ko je prišla k njim po Miklavževem odhodu botra s polnim jerbasmom jedil in pijače. Tudi boter in njegov hlapec sta se pridružila. Imeli so potem prav živahne pogovore med to nepričakovano južino. Med drugimi pogovori sta začela prositi boter in botra Janezkovega očeta, češ: «Midva nimava lastnega otroka, daj nama tega fanta, da si ga vzameva za svojega.»

Oče in mati se nista branila ustreči tej prošnji. Čez štirinajst dni potem se je preselil Janezek k botru in botri. Boter in botra sta imela veliko posestvo, ki je pripadlo črez nekaj let vse Janezu. Janezek je bil vedno priden. Ubogal je svojega botra in botro, da sta mu ta dva rada privoščila svoje imetje. Črez par let potem sta mu tudi povedala skrivnost tistega Miklavževega večera, da je namreč škof Miklavž bil sam boter in parkelj njegov hlapec.

Srečen je bil Janez, ki mu je sv. Miklavž prinesel najprej novo obleko, potem pa še celo posestvo, na katerem še zdaj v zadovoljnosti gospodarji.

Matija Belec-Bolfanski.

Sv. Miklavž, spomni se naju!

Ni večjega zla v družini, kakor je bolezen. Vsaka družina je nesrečna, če se naseli v njo. Posebno hudo pa je, če se bolezen priklati k siromaku. To hudo zlo se je vselilo tudi k bajtarnu Gorniku v Zahribu.

Bilo je v poletnem času. Gornikova žena je pri sosedu žela pšenico, pa se je nenadoma vlila ploha. Vse ženjice so bile premočene; drugim ni škodovalo, a nesrečna Gornica je kmalu nato legla in hiralala v postelji v žalosti in pomanjkanju.

V takih stiskah se je bližal sveti Miklavž. Oj, kako je bila nesrečna mati žalostna, ko sta okrog njene postelje hodila njena ljubljenska Micika in Tonček; deklica je bila stara osem, a dečko pet let. Kako hudo je pač moralo biti bolni materi, ko sta jo otroka neprestano izpraševala, kaj lepega in dobrega jima bo prinesel sveti Miklavž.

Bolna mati ju je tolažila in jima dajala upanje: «Če bosta pridna, se nič ne bojta, sveti Miklavž ne bo pozabil na vaju!»

Otroka sta seveda z otroško vdanostjo zapupala svoji materi in vedno govorila: «Sveti Miklavž, spomni se naju!»

Dan svetega Miklavža se je čedalje bolj bližal; manjkalo j še samo tri dni.

Micika in Tonček sta se zopet sukala okrog mamičine postelje in govorila: «Sveti Miklavž, spomni se naju!»

Ko sta se otroka tako vdano priporočala temu priljubljenemu nebeškemu svetcu, je nenadoma vstopil v hišo tujec, ki je še baš čul otroško prošnjo.

Prišlec je najprej prijazno pozdravil domače, nato pa povedal, da je na poti zašel v snegu in da zdaj ne ve, kod vodi pot v bližnji trg. Tujec je tudi takoj videl in spoznal vso bedo, ki vlada v tej družini.

Uslužni Gornik je šel takoj kazat pot tujcu. Črez dobri dve uri se je gospodar povrnil tako zadovoljen, kakor že dolgo ni bil.

Zadovoljni mož je pripovedoval svoji ženi, da mu je tujec podaril stodinarski bankovec za uslugo, ker mu je kazal pot, poleg tega pa mu je obljubil, da bo sv. Miklavža še posebej prosil, naj ne pozabi njegova pridna otroka.

Zadnje popoldne pred dnevom sv. Miklavža je bilo. Sredi popoldneva se je pred Gornikom ustavil avtomobil. Iz njega je stopil že znani gospod. Z njim je bil razen šoferja še en spremljevalec; bil je zdravnik. Ta je preiskal bolnico in zapisal zdravila.

To sta se naslednje jutro veselila presrečna otroka, ki se kar nista mogla načuditi bogatim darovom. Kar od veselja sta poskakovala in vzklikala: «Sveti Miklavž pa res ni pozabil na naju, pa tudi naši mamiči je gotovo on poslal dobrega gospoda.»

Anton Stražar.

Pripovedka o Miklavžu

Sveti Miklavž je bil plemenitega rodu. Po smrti svojega očeta je prevzel njegovo ogromno bogastvo, katerega je tekom let popolnoma razdal med siromake in betežne ljudi.

Vsi ljudje so čislali in ljubili vrlega mladeniča zaradi njegovega čednostnega življenja. Splošno so ga nazivali sv. Miklavž.

Prav v tistem mestu kakor sv. Miklavž je živel plemič, ki je popolnoma obubožal in izgubil vse premoženje. V nepisnem siromaštvu je plemič preživljal sebe in svojo hčerko. Začel je pijančevati in se vedno bolj pogrezal v biato greha. Hčerka ni imela več miru pred svojim razdivjanim očetom. Ko stavec ni bil več zmožen si z delom rok služiti živeža, je začel siliti hčer k nečastnim dejanjem, da bi tako preživljala sebe in njega. Nedolžna deklica se je temu odločno uprla in sirovi oče jo je začel neusmiljeno pretepiti. Milo je jokala nesrečna deklica in goreče prosila Boga, naj jo reši takega življenja.

Zgodilo se je po volji božji, da je za trpljenje mlade deklice zvedel tudi sv. Miklavž, ki je v svoji dobrotljivosti sklenil pomagati. Vzel je možno zlatnikov in se v temni noči napotil do stanovanja, kjer sta bivala obubožani plemič in njegova hčerka. Okno je bilo odprto, Miklavž vzame denar in ga vrže v sobo, nato naglo odide.

Skrivaj je sv. Miklavž poizvedoval, kako je obubožani plemič porabil dobljeni denar. In zvedel je, da je stavec poplačal upnike ter kupil nazaj graščino. Zvedel je pa tudi, da je plemič porabil ves denar in zopet zabredel v dolg. Hitro vzame tisoč zlatnikov in jih v temni noči vrže skozi okno v plemičevo stanovanje.

Ta denar je stavec dal kot doto svoji hčeri, ki se je dobro omožila. A njemu zopet ni ostalo nič. Ko je sv. Miklavž zvedel za njegovo stisko, mu je zopet vrnil sto zlatnikov skozi okno. A zgodilo se je, da je stari plemič tisto noč bedel in opazil svojega dobrotnika. Hitro je planil k sv. Miklavžu, ga zgrabil za roko in vprašal: «Gospod, kako ti je ime?»

«Miklavž mi je ime,» je odgovoril svetnik. Plemič hoče poklekniti predenj, a Miklavž mu tega ne dovoli ter ga prosi, naj njegovega dejanja ne izda nikomur, dokler živi.

V spomin tega blagega dejanja, slikajo sv. Miklavža držečega v roki tri zlata jabolka.

Muljavski.

Porota

NOVOMEŠKA.

Zavratnega umora svoje žene je bil obdolžen 54letni posestnik v Mikotah Jože Stajner. Priče so izjavljale, da je žena s svojim početjem tirala moža v obup. Porotniki so Stajnerja oprostili.

Zaradi uboja 23letnega Antona Cekute v Ostrogu, ki ga je ustrelil s puško, je bil obsojen 19letni Jože Kuzma na 2 in pol leta težke ječe.

Uboj priljubljenega moža. Vsak po eno leto težke ječe sta dobila 33letni posestnik Jože Selko in 20letni posestniški sin Franc Regina, oba iz Čužne vasi. Zlikovca sta s koli in noži napadla znanega priljubljenega moža Antona Debevca, ki je poškodbam podlegel.

Uboj z nožem. Tri leta težke ječe je prejel pretepač 25letni delavec Ivan Medic iz Podhoste, ki je z nožem zabodel kovaškega pomočnika Jožeta Tifolta, da je ta podlegel poškodbam.

MARIBORSKA.

Sin umoril očeta. Kot prvi se je zagovarjal posestnik Anton Horvat iz Gornje Pristave, ki je s sekuro usmrtil svojega spečega očeta. Kot sopolmočnik je bil obožen tudi Horvatov sosed, tesar Janez Fideršek. Horvat svoj zločin priznava, dočim Fideršek zanikuje vsako sokrivdo. V svrhu zaslišanja novih prič je bila razprava preložena.

CELJSKA.

Dve posilstvi. Zaradi posilstva sta prejela 36letni delavec Ivan Godler iz Bukoška pri Brežicah in 24letni delavec Baltazar Pristovšek iz Podkrajja pri Velenju vsak po tri leta težke ječe.

LJUBLJANSKA.

Rodbinska žaloigra. Pred porotniki se je zagovarjal kot prvi 29letni rudar Miha Premelč iz Trbovelj, ki je z nožem usmrtil trgovskega potnika Janka Gabrona, katerega ženo je imel za ljubico. Razprava je pokazala strašno rodbinsko žaloigro in trpljenje moža, ki je ljubil svojo ženo, a ta ga je varala. Premelč je bil obsojen na 7 let težke ječe z vsakoletnim postom in trdim ležiščem.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Smrt vzglednega mladeniča

Osluševci, ob koncu novembra.

Zalostno so v torek 26. novembra zapeli šentlenarski zvonovi, naznanjajoči smrt komaj 28letnega kovaškega mojstra Andreja Večerjeviča. Dne 19. novembra je pričel Večerjevič tožiti o bolečinah v trebuhu, kljub temu pa je še isti in naslednji dan opravljal kovaška dela. Sele v četrtek je legel in drugi dan klical zdravnika, ki je ugotovil vnetje slepiča in izrazil dvom o uspehu operacije, ki je bila v soboto podvezta. Zal se je napoved dr. Hrovata uresničila in tako je po petdnevni bolezni podlegel.

Pokojnik je slovel kot eden izvrstnih kovačev; zadnja leta je z raznim modernim orodjem naravnost moderniziral svojo delavnico in čeprav je imel vedno preveč posla v svoji delavnici, se je prav marljivo udeleževal pri tamburaškem krožku in Izobraževalnem društvu, katerega blagajnik je bil zadnjih 6 let do svoje prerane smrti. Društvo se je svojemu aktivnemu članu oddolžilo z lepim vencem, društveni pevski zbor mu je zapel pod vodstvom šolskega upravitelja g. Megle žalostinke. Pokojnika so spremljali na zadnji poti 4 duhovniki in nešteto ljudstva iz bližnje in daljne okolice kakor tudi Marjetniška godba, kar dokazuje, kako spoštovanje in priljubljenost je pokojnik užival pri vseh, ki so ga poznali. Omembe vredno je, da je umrl iz svoje zapuščine tik pred smrtjo določil 1000 Din za Izobraževalno društvo, katerega član je bil brez prestanka. Blagemu in delavnemu mladeniču svetila večna luč!

Ob prezgodnjem grobu priljubljenega pokojnika je izrekel g. Joško Lah naslednji poslovilni govor:

Dragi Andrej! Nagovor, ki sem si ga bil v duhu predstavljal za tvojo prvo izredno priliko, bi imel biti v drugačnih okoliščinah. Bil si nam dober

sosed in mnogo nam je bilo na tem, da bi dobili sosedov takih vrlin, kakor si bil ti.

Clovek obrača, Bog pa obrne. Stojim tukaj, da vzamem od tebe slovo za vedno, da se poslovim od tebe kakor od dobrega sosedu, vrlega sovaščana, izvrstnega obrtnika, vzornega fanta in končno kot predsednik Izobraževalnega društva od svojega blagajnika.

Zalostna je moja naloga, z boleščjo v srcu ti govorim poslovilne besede. Zalostno je to tembolj, ker je vse to prišlo nepričakovano. Kratka in kruta je bila bolezen. Kljub pesimističnim vestem, ki so nam prihajale iz ormoške bolnice, smo upali s teboj vred do zadnjega, upali tembolj, ker poznamo kirurško spretnost g. dr. Hrovata, kateremu si se zaupal. Zal si odlašal, prepozno si klical zdravnika. Kadar je prepozno, ne more več pomagati zdravniška veda. Dobili smo te iz bolnice še živega, ali borih sedem ur še ti je bilo usojeno preživeti med svojimi, na kar je Tvoja duša splavala v nebeške višave.

Bolešno je nas vse zadela neprecenljiva izguba. Globoko sočuvstvujemo s Tvojo materjo, bratoma in sestro. Čas celi rane in blaži bolečine. Tudi to rano bo tok časa zacelil, ali vedno se bomo spominjali svojega dragega prijatelja Andreja. Danes, ko te spremljamo k večnemu počitku, vidim tukaj tvoje domače stanovske tovariše kakor tudi iz Trgovišča in Polenšaka, spremljajo te štirje duhovniki, spremljamo Te mi vsi, ki si nam bil ljub in drag; prihiteli so tvoji prijatelji iz Celja in Maribora, da se poslovijo od tebe, ki si bil eden najvzornjših in najdelajateljših fantov, od tebe, ki ti je bilo življenje delo in ki si iskral razvedrila v strogo neoporečni prijateljski družbi, v tamburaškem krogu ali knjigi in časopisju.

Tebi, dragi Andrej, to moje slovo v imenu vseh, ki so tukaj in v imenu nenavzočih tvojih znancev. Tvojemu spominu slava!

Tragična smrt vojnega invalida

Rudnik pri Ljubljani, decembra.

Enajst let je že minilo po zaključku svetovne vojne, a vojnih žrtev še ni konec. Ena takih žrtev je tudi ugledni posestnik in mizar France Žulj na Rudniku, ki je v nedeljo zvečer na tragičen način končal svoje življenje. Pokojnik je bil vojni invalid brez desne noge, ki mu jo je nadomeščala proteza. Kljub temu je svojo mizarstvo obrt izvrševal v redu in spretno vodil svojo kmetijo. Toda njegovo pohabljenstvo ga je stalno peklo, kar mu je uničevalo živce, ki jih izza vojne že itak ni imel več v redu.

Pretekli četrtek se je France Žulj poročil, da si ustvari domačijo z ženo Angelo, ki mu je rodila že prej sedaj štiriletno hčerko in 14mesečnega sinka. Že v četrtek ob poroki so ljudje iz njegove čudne govorice opazali, da pri Francetu ni nekaj v redu, vendar so mislili, da je novoporočenec le nekoliko več pil, kakor je pač to navada pri takih prilikah. V petek se mu je bolezen poslabšala in France je začel besneti ter vpiti po hiši, na kar se je zaklenil v svojo sobo. V soboto ga je obiskal sosed Lovrenc in takoj uvidel, da je njegov dober prijatelj France zblaznel, zakaj France ga je s sekuro prisilil, da je poljubil neko sveto podobo na steni, ter ga je nato imenoval in blagoslovil za papeža.

Poklicani zdravnik je hotel zblaznelega siromaka pomiriti z injekcijo, kar se mu pa ni posrečilo, ker je nesrečnik z vso silo tolkel okrog sebe. Ni kazalo drugo kakor odrediti njegov prevoz v umobolnico. Prevoz pa je bil zaradi pomanjkanja prostora v umobolnici odložen na naslednji dan.

V nedeljo zvečer je bil Žulj zopet mirnejši in je pomagal krmiti domačo živino. Po končanem delu pa je nenadoma izginil. Domači so ga iskali vsepovsod, a ga niso našli. Bali so se, da si je kaj napravil, in njihov strah res ni bil brez podlage.

Davi je našla neka sosedu na vzožju Golovca Franca Žulja obešenega na bukovi veji. Ker si sosedu ni upala k obešencu, je poklicala moža, ki so samomorilca sneli z veje že mrtvega.

Olesil se je s pasom, ki ga je odpel od svoje proteze. Poleg njega je ležala trta, s katero se je hotel obesiti, a se mu to ni posrečilo, ker se je trta pretrgala.

Tragična smrt pozne žrtve strašnega svetovnega klanja je vzbudila splošno pomilovanje med vsemi, ki so poznali pokojnika kot simpatičnega in marljivega moža.

Konjiške novice

Konjice, ob koncu novembra.

V bolnici v Ljubljani je umrl mlad posestnik Jakob Furman iz Konjiške vasi, ki je bolehal že dalje časa za vodečico in na ledvicah, katero bolezen si je nakopal zaradi prehlajenja. — V Konjicah je umrla v visoki starosti 90 let občinska uboga Liza Jeričeva. To je bila brezdvomno najstarejša ženska v konjiškem okraju.

Te dni zjutraj ob ½8. je pričelo goret gospodarsko poslopje Ivana Kanglerja, posestnika v Zrečah. Vzrok požara je neznan, ker so ob tej uri še vsi domači spali. Ogenj je upepelil gospodarsko poslopje do tal. Pogorelec ni bil zavarovan za več kakor 5000 Din, čeprav je bilo poslopje šele lansko leto postavljeno. Obstojala je nevarnost, da se užge tudi lesno skladišče veletrgovca Matije Vidmarja. K sreči ni bilo vetra.

Kakor slišimo, se preseli v kratkem davčna uprava iz dosedanjega, za ta urad popočinoma neprimernih in nehygijskih prostorov v prvo nadstropje Ogorevčeve hiše, kjer je pošta. Tudi strankam, ki so sedaj ta urad le težko našle, bo z novo nastanitvijo urada nad pošto zelo ustrezno.

Katoliški izobraževalno društvo v Konjicah je prodalo komaj nedavno postavljeno poslopje z vsem inventarjem in s kinom vred ter gledališkim odrom Kmečki hranilnici in posojilnici v Konjicah za 145.000 Din.

Gostilno v Narodnem domu v Konjicah je prevzel g. Adolf Kranjc, ki je že vodil doslej gostilno «Planinko» v Guštanju z najboljšim uspehom.

Iz sodnih zaporov je pobegnil Mastnak Adolf, trgovski potnik iz Gradca, ki je bil v zaporu zaradi tatvine suknje na škodo učitelja Alojza Malenška. Lastnik je suknjo sicer dobil nazaj, vendar je pa tat pobegnil preko meje nekaznovan.

V noči od 23. na 24. novembra je bilo vlomljeno v trgovino Josipa Juraka, trgovca v Oplotnici. Neznani tatovi so odnesli blaga v vrednosti 16.000 Din in izginili brez sledu. Tekom tega leta je bilo v okraju že več vlomov, pri nobenem pa niso zasledili zločinca. Tako je bilo vlomljeno v trgovino trgovca g. Brudermana v Konjicah, Petra Flecka v Ločah in Leskovarja v Oplotnici. Vsem so bile pokradene velike množine blaga. Neznani tatovi so jo vsakokrat pobrisali brez sledu najbrže z avtomobili.

Obsodba vaške padarice Babe Anujke

Senzacionalen proces proti 91letni zastupjalci.

Novi Sad, decembra.

V petek in soboto se je vršila pred novosadskim apelacijskim sodiščem velika zastupjalška razprava ob največjem zanimanju javnosti, zlasti ženskega sveta. Na obtožni klopi so sedele skoro same ženske. Glavna obtoženka je bila 91letna Anujka Dee, imenovana Baba Anujka, ljudska padarica iz Vladimirovca. Z njo so se zagovarjali Stana, Sofija in Simo Momirov, ki so bili obtoženi, da so leta 1926. zastupili Staninega moža, kmetskega posestnika Nikolo Momirova z arzenovo vodo, ki jim jo je dobavila Baba Anujka. Simo je Nikolov sin, a Sofija Stanova žena. Nadalje sta stali pred sodniki Ljubinka Milankova, ki je leta 1924. baje zastupila z arzenom Lazarja Ludaškega ter je igrala posredovalno vlogo med Babo Anujko in omenjenimi obtoženci, in Olga Sturdža, vnučinja zastupljenega Nikole, ki je dala temu po naročilu Stane Momirove zdravilno vodo v jed. Danica Stojičeva, ki je bila obtožena kot sopolmočnica v zastupjalški aferi, je bila že v prvi instanci oproščena.

Zasliševanje skoro stoletne Babe Anujke je bilo silno mučno. Skoro na vsa vprašanja je ljudska padarica odgovarjala, da ničesar ne ve in da se zaradi svoje starosti na ničesar več ne spominja. Spomniti se tudi ni hotela, da je bila pri njej Stana Momirova, ki je prišla po «zdravilno vodo». Starka je neprestano med silnim jokom zatrjevala, da je nedolžna. Stana je pri zaslišanju trdila, da je bil njen mož bolan še izza vojne in da je zaradi tega umrl. Sumljivo pa je pri tem zlasti dejstvo, da je Stana Babi Anujki plačala še po moževi smrti za «zdravilno pijačo» 2000 Din. Zelo nerodno se je zagovarjal sin zastrupljenca Simo, dočim je njegova žena Sofija priznala, da se čuti sicer kriva, vendar pa da ni vedela, da je bil «zdravilni pijači» primešan strup. Izjavila je tudi, da je dala strup Nikoli v jed Olga, ki je to priznala s trditvijo, da ni vedela, kaj se je nahajalo v zdravilu. Obtoženci so se pri zagovoru večinoma sklicevali na Ljubinko Milankovo, češ, da jim je ta svetovala, naj se obrnejo na Babo Anujko. Ljubinka je pri zaslišanju med drugim izpovedala, da ji je Baba Anujka priznala, da je Stana usmrtila svojega moža z njenim strupom.

Po dvodnevni razpravi, ki je pokazala krivdo obtožencev, so bili obsojeni: Baba Anujka na 15 let težke ječe. Stana in Sofija na dosmrtno težko ječo, prav tako Simo Momirov (ki je bil v prvi instanci obsojen le na 15 let), a Ljubinka na 10 let (prej le na 8 let). Olga je bila oproščena. Zaradi ničnostne pritožbe državnega pravdnika, ki ni zadovoljen s kaznijo Babe Anujke in Ljubinke Milankove, se bo zločin obravnaval še pred kasacijskim sodiščem.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Rogličji iz ocvirkov. 30 dek ocvirkov drobno sesekljaj ali na stroju sfaširaj. Deneš jih lahko kar na desko, na kateri boš mesila, in dodaj 20 dek moke, 10 dek sladkorja, 5 dek sirovega masla, 5 dek zmletih ali stolčenih orehov ali lešnikov, dve jajci, pol zavitka pecilnega praška, od pol limone naribane lupinice in malo soli. To vse skupaj dobro umesi. Testo naj bo srednje mehko. (Če se ti zdi, da bo testo izpadlo preveč trdo, kar je odvisno od tega, koliko so mastni ocvirki, pa dodaj eno ali dve žlici mleka.) Nato odreži kos testa, ga z roko zvaljaj v dolgo klobaso in zreži na za oreh velike kose. Nato te kosce spet zvaljaj z roko v prst dolge svalčice, ki jih skrivi v obliko rogličkov, in jih pokladaj na pekačo. Ko so zlatorumeno zapečeni, jih vzemi iz pečice in še vroče povaljaj v vanilijem sladkorju.

Zvezdice iz ocvirkov. 20 dek ocvirkov sfaširaj ali sesekljaj, dodaj 15 dek sladkorja, 20 dek moke, malo cimta, za noževo konico stolčenih žbic, žlico ruma, naribane limonine lupine, dve jajci in četrt pecilnega praška. Malo posoli. Vse to ugneti v testo in če je testo bolj trdo, dodaj žlico ali dve mleka. Nato testo razvaljaj in z obodcem razreži. Zvezdice pokladaj na pekačo, pomazi vsako z raztepenim rumenjkom in jih zlatorumeno zapeči.

Torta iz ocvirkov. Sfaširaj 20 dek ocvirkov in dodaj 5 dek stolčenih lešnikov, 5 dek sirovega masla, 15 dek sladkorja, eno jajce, 20 dek moke, od pol limone naribane lupine, za noževo konico cimta in ravno toliko žbic, pol zavitka pecilnega praška in malo soli. Vse to na deski dobro ugneti. Nato razvaljaj tri četrtine testa v velikosti tortnega modela, kakršnega pač imaš. (Lahko daš tudi v navadno okroglo ponev, a se pečeno testo iz take posode težko iztrese.) Razvaljano testo položi v z maslom pomazan model, na kar po testu dobro razmaži mezgo (kakršnokoli), čez mezgo pa napravi iz ostalega testa mrežo. To narediš, da z dlanjo razvaljaš tanke svalčice, za svinčnik debele, ki jih križem položiš po torti. Nato speč torto v srednjevroči pečici. Ko se je torta lepo zapekla in od roba odstopila, je gotova. Hladno posuj s stolčenim sladkorjem.

„Domovina“ svojim prijateljem in prijateljicam za Miklavža in Božič

Lansko leto za Božič je oddajala «Domovina» svojim prijateljem in prijateljicam zbirke lepih knjig po jako znižani ceni. Dobili smo mnogo pohval in zahval pa tudi vprašanj, ali jih bomo letos na enak način preskrbeli s ceninimi in lepimi knjigami.

Tudi letos smo si preskrbeli lepo število knjig, ki smo jih zbrali po tri v eno zbirko in ki jih prepuščamo po še nižji kakor polovični ceni svojim prijateljem za Božič. Sestavili smo

10 zbirke krasnih knjig.

Vsak naš čitatelj ali čitateljica lahko dobi vsako zbirko po tri knjige skupaj

le za 20 dinarjev

in poštino 5 Din, skupaj 25 Din. — Te zbirke se morejo naročiti po znižani ceni

od 26. novembra 1928. pa do 10. januarja 1929.

Nakup in naročila se vrše z naročilnico, ki se izreže iz «Domovine», ter le proti takojšnjemu plačilu.

Knjige se dobe v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica št. 54 (nasproti glavne pošte). Kdor ima naročilnico «Domovine», ima pravico do nakupa vseh desetih ali pa posameznih zbirke. Kdor naroči po pošti, naj prilepi naročilnico na dopisnico in pošlje izpolnjeno na upravo «Domovine» v Ljubljani.

Naročilnica.

Upravi „Domovine“ v Ljubljani.

Podpisani naročam (katero?) .....

zbirko knjig. Istočasno pošiljam za knjige in poštino
znesek Din .....

Knjige mi pošljite takoj po prejemu denarja!

Ime naročnika (čitljivo) .....

Kraj in pošta .....

Istočasno z naročilnico je treba poslati denar po poštni nakaznici ali po položnici (ne «Domovini»!), ki se lahko dobi pri vsakem poštnem uradu za 25 par, na naslov: Tiskovna zadruga v Ljubljani, knjigarna, poštno-čekovni račun št. 11.926.

Svojim prijateljem svetujemo, da se v čim večji meri poslužijo izredno ugodne prilike za nakup knjig in onih zbirke, ki jim najbolj ugajajo. Naj ne pozabijo, da jih dobijo samo za Božič za še nižjo kakor polovično ceno. Če ima kdo že katero od razpisanih knjig, naj prijatelji naroče več zbirke in naj si potem knjige razdelijo, kakor so jim najbolj všeč.

Seznam knjig v posameznih zbirkah je naslednji:

I. zbirka. Tigrovi zobje. Roman. Testament. Povest. Sosedje. Novele. Cela zbirka le 20 Din, namesto 54 Din, in poština posebej 5 Din.	IV. zbirka. Hči papeža. Roman. Angelin Hidar. Roman. Solnce in senca. Cela zbirka le 20 Din, namesto 46 Din, in poština posebej 5 Din.	VIII. zbirka. Agitator. Roman. Drobiž. Zbirka humoresk. V deželi Čirimurec. Povest. Cela zbirka le 20 Din, namesto 48 Din, in poština posebej 5 Din.
II. zbirka. Kapetanova hči. Povest. Onkraj pragozda. Roman. Dalmatinske povesti. Cela zbirka le 20 Din, namesto 46 Din, in poština posebej 5 Din.	V. zbirka. Lisjakova hči. Povest. Tri legende. Kako so se vrage ženili. Cela zbirka le 20 Din, namesto 50 Din, in poština posebej 5 Din.	IX. zbirka. Pater Kajetan. Povest. Tik za fronto. Povešči. Dojenček. Cela zbirka le 20 Din, namesto 50 Din, in poština posebej 5 Din.
III. zbirka. Sodnikovi. Povest. Zrtve. Roman iz življenja na kmetih. Blagajna velikega vojvode. Cela zbirka le 20 Din, namesto 49 Din, in poština posebej 5 Din.	VI. zbirka. Hektorjev meč. Roman. Misterije. Roman. Jenko. Pesmi. Cela zbirka le 20 Din, namesto 54 Din, in poština posebej 5 Din.	X. zbirka. Veliki inkvizitor. Ljubezenski roman. Spomini na Cerkljsko jezero. Nalezljive bolezni. Cela zbirka le 20 Din, namesto 48 Din, in poština posebej 5 Din.
	VII. zbirka. Lucifer. Roman. Rdeča megla. Roman. Moderna družba. Cela zbirka le 20 Din, namesto 54 Din, in poština posebej 5 Din.	

Praktični nasveti

Proti ozeblinam pomagajo obkladki z alkoholom. Namočijo vato ali pa večkrat zložen platneno krpo v čist špirit in jo položijo na srbečo in bolečo ozeblino, povrh pa se obveži še s kakim suhim ovojem. To napraviš najbolje zvečer, preden ležeš spat, ponavljaj pa to vsakih 14 dni.

Posode iz kositra ali pločevine ne smeš nikoli snažiti s sodo in peskom, ker od tega trpi posoda in rada zarjavi. Ako je posoda zelo zanemarjena in nesnažna, jo očisti s solno kislino, pri čemer moraš pa paziti na roke in obleko, ker je solna kislina zelo jedka. Kuhinjske posode pa sploh ne snaži s solno kislino, ampak jo dobro odrgni s trdo krpo in pomij z milom in vročo vodo. Pri posodi, ki jo rabimo za kuhanje perila, je posebno važno, da je ne čistimo s sodo, ker se sicer radi pojavijo temni madeži na perilu.

Kotranove madeže s perila ali obleke odstraniš, ako jih najprej pomočiš s terpentinom, dobro zdrgneš s krpico, in nato izpereš z vročo vodo in milom. Če madeži niso izginili oziroma so ostali od njih še robovi, tedaj zdrgni te robove z bencinom. Kakšen posebno trdovraten oljnat madež na obleki pa odpraviš z bencinom, ki si mu primešala magnezije. To zmes namaži na madež, pusti nekaj ur in nato jo dobro izkrtaj iz blaga.

ZANIMIVOSTI

× Vas pod obsednim stanjem. V lužiško-srbski vasi Sielovu pri Hotjebužu je poslednje mesece vedno prihajalo do požarov, ne da bi mogli zasačiti požigalce. Da pride zločincem končno na sled in očuva prestrašeno ljudstvo pred nadaljnimi nesrečami, je oblastvo proglašilo nad vasjo obsedno stanje. Močna policijska posadka se je nastanila v vasi, ki vrši redno svoje obhode okoli hiš in gospodarskih poslopij. Vaščani se morajo po noči na poziv straže takoj ustaviti ter pojasniti vzrok, zakaj se gibljejo na prostem. V nasprotnem primeru ima straža pravico takoj streljati na vsakogar, ki bi se ji ne odzval ali bi skušal pobegniti pred njo. Odkar vlada v vasi obsedno stanje, ni prišlo do novih požarov.

× Dekleta so prodajali. Nedavno se je vrnil iz Afganistana angleški trgovec, ki pravi, da so razmere v tej orientalski deželi neznosne, posebno v Kabulu, kjer so usmrtili na dnevnem redu. Nasilja se nadaljujejo, toda ljudje so jih že vajeni. Mnogi podpirajo sedanjega vladarja, ker jim obeta bogastvo. Po porazu plemena Hagaraz, ki je bilo do zadnjega zvesto bivšemu kralju, so priredili veliko svečanost. Premagano pleme je moralo jamčiti za svojo zvestobo s tem, da je izročilo pristašem novega kralja 250 najlepših deklet. Ker pa potrebuje kralj v prvi vrsti denar, je odredil, naj prodajo vseh 250 deklet na javni dražbi. Povelje je bilo izpolnjeno in dekleta so prodali za 15.000 dolarjev.

× Velika sodna razprava proti zastupljevalcem v Madžarski. V kratkem se prične v Budimpešti senzacionalna obravnava proti kmetičam iz okolice Solnoka, ki so zastupljale svoje može in sorodnike. Povod zločinom je bil pohlep po sestvih. Mnogi so bili zastupljeni že pred vojno in manjkalo je samo še nekaj let, pa bi bili zločini pozabljeni. Policija je uvedla obširno preiskavo in odkopali so 50 trupel. V 48 primerih so našli v strohnelem drobčju arzen. Obravnava bo trajala dolgo časa in nastopilo bo nad 100 prič. Vse zločinke ne pridejo pred sodišče, kajti dve sta se že obesili, dve sta pa zblazneli. Te dni se je umaknila roka pravice še ena obtoženka, ki se je zastupila z arzenom. Na obtožni klopi bo sedelo 30 zastupljevalk. Državni pravdnik zahteva smrtno kazen v 10 primerih. Obravnava proti zastupljevalkam v Solnoku bo največja senzacija, kar jih pozna zgodovina madžarskega pravosodstva.

PO VSEJ SLOVENIJI GRE GLAS: LE „DOMOVINA“ JE ZA NAS!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

V času barvanja las.

Ona: «Odkod pa je ta las na tvoji suknji?»

On: «Tvoj je vendar, dragica.»

Ona: «Moji so črni, ta pa je svetel.»

On: «Kaj ne veš, da nisem že ves mesec nosil te suknje?»

Pomoč v sili.

Gospa: «Za božjo voljo, trinajst nas je pri mizi.»

Gost (uslužno): «Pomirite se gospa, jaz jem za dva...»

Zagovor pred sodnikom.

Sodnik: «Ukradli ste svojemu sosedu iz žepa denarnico s 50 dinarji. Zakaj ste to napravili?»

Toženec: «Zmotil sem se, gospod sodnik; mislil sem, da ima več.»

Vlomilčeva groznja.

Gospod zasači vlomilca, ki je imel polne roke steklenic z dragimi likerji. Da ga čim prej uzene, mu nameri revolver na čelo.

«Če ne odložite takoj revolverja, dvignem roke», je zagrozil vlomilec.

Prijazen razgovor.

«Ti torej verjameš, da se duše selijo. Kaj misliš, da si bil nekoč?»

«Osel.»

«Tako? Kdaj naj bi bilo to?»

«Takrat, ko sem ti posodil sto dinarjev.»

Pri spovedi.

Duhovnik: «Ali veš, kaj je tvoja dolžnost, ko si ukradel kolo?»

Tat: «Da ga prebarvam.»

Konec povesti.

«Ali se povest, ki si jo čital, konča dobro ali slabo?»

«Tega ti ne morem povedati; na koncu se namreč vzameta.»

Dobil pri igri.

«Praviš, da ste ves večer kvartali. Ali si kaj dobil?»

«Dobil, dobil. Le poglej mojo betico!»

Zalitev časti.

Sodnik: «S čim vas je sosed razžalil?»

Tožitelj: «Rekel mi je, da sem slepar, in jaz imam priče, ki lahko to dokažejo.»

Namesto naslova.

Zena je prigovarjala možu, naj vendar piše sinu, ki se je učil v mestu.

«Kako naj pišem, ko ne vem naslova?» se je izgovarjal mož, ker se mu ni ljubilo pisati.

«Le piši!» je silila žena. «Pa zapiši v pismu, naj pride ponj na pošto!»

Počasna žena.

Mož: «Ali še nisi oblečena?»

Zena: «Kaj vedno izprašuješ? Ze eno uro ti trobim, da bom v eni minuti oblečena.»

O mrtvih samo dobro.

«Kako si prišel na misel, da je prijatelj Smuk mrtev?»

«Zadnje čase sem slišal o njem toliko dobrega.»

Dogovor med možem in ženo.

«Ko sem se poročil, sva se z ženo dogovorila, da bom jaz odločeval o velikih stvareh, ona pa v malih.»

«No, ali sta pri tem dobro orala?»

«Prav dobro. Samo, da se od takrat ni dogodila niti ena velika stvar več...»

Zaljubljeno pismo.

Tonček je pisal dekletu dolgo zaljubljeno pismo, v katerem je stalo: «Ti si zame vse na svetu. Zate grem v ogenj, če je treba.» Isto pismo je končal: «Jutri Te obiščem, če ne bo dežja.»

Kdo je izumil radio.

«Kdo je izumil radio?»

«Adam.»

«Ne norčuj se!»

«Saj se ne! Iz Adamovega rebra je vendar naredil Bog prvi govoreči aparat.»

V šoli.

Učitelj: «Imenuj mi kako redko žival v Jugoslaviji!»

Učenec: «Tiger.»

Učitelj: «Pazi malo! Tiger ne živi v Jugoslaviji!»

Učenec: «Prav zato pa je pri nas redka žival.»

Listnica uredništva

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prepozno prejeli. Pošljite prihodnjic prej!

Sv. Križ pri Kostanjevici. Prepozn.

Murska Sobota. Enako prepozn.

Žetale. Pride prihodnjic na vrsto.

Muljavski. V božični številki prav gotovo. Uporabili bomo vse.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zevnitaj oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4

Telefon št. 3492.

Les

za kolarsko uporabo kupuje Fajfar, izdelovalnica avto karo-ser.j, Ljubljana, Trnovska ulica 25. 378

Vajenca za krojaško obrt

z vse oskrbo sprejemem takoj. Rok Zalaznik, krojač, Podutik (pošta Ljubljana VII.) 377

Prodaj

poceni enonadstropno hišo z več sobami, kuhinjami in kletjo ter vrtom v Starem trgu pri Slovenjgradcu. — Več pove uprava «Domovine» 375

Znanja želi

372 bodisi starejšo damo ali vdovo ali ločenko, ki ima svoje posestvo, obrtnik, star 40 let in s 40.000 Din gotovine. — Dopise na oglasni oddelek «Domovine» pod «Svoj dom 303.»

Dekle,

371 siroto, okoli 14 do 16 let staro, vzameta takoj v službo, potem pa za svojo kmetijska zakonca brez otrok. — Dopise pod: «Dekle 14» na oglasni oddelek «Domovine».

Resna ženitna ponudba.

Starejši absol. kmet. strokovnjak z nekaj premoženja išče v svrhu ženitve resnega znanja s samostojno gospod. inš. ali vdovo, želeč si, s združenimi močmi ustanoviti lastni dom. Zato se želi, da bi imela nekaj kapitala ali posestvo. — Stroga tajna st. z. jamčena! Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, na oglasni oddelek «Domovine» pod «Tovariš». 364

Tisoč dinarjev

Vam plača tovarna Kemény, Košice, če z Ria-balzomom v 3 dneh ne odpravite kurjih oči, bradavic itd. Lonček 10 Din predplačilo (v pismu), 18 povzetje, pošlje zastopnik R. Cotič Ljubljana VII. Kamniška ulica 10 a. 360

Za zimo

vsakovrstno blago, sukno, loden, hudičovo kožo za čevlje, počlne ter vse čevljarске potrebščine najugodnejše v trgovini Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup jajc, masla, putra, suhih gob, fižola ter vseh poljskih pridelkov. Zamenjava bučnic in solančic za prvovrstno bučno olje. Zamenjava pšenice za moko. 352

Zavozil ga je

ker se ni zual v pravem času varovati. Zato sedaj leži . . .

Ako se želite o pravem času varovati prehlajenja, hripe, bolečin v vratu, kašlja, hripavosti in sluzenja — tedaj morate vedno grgrati s Fellerjevim prijetno dišečim Elsafluidom! «Elsafluid» z zakonom zavarovan! Skozi 33 let služi to dobro narodno sredstvo in kosmetikum za izpiranje oči in ušes. Notranje pri krčih, že odneih bolečinah in napetosti — takoj nekoliko kapljic na sladkorju!

To pomaga!

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah poizkusne stekleničice 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 26 Din.

Po pošti najmanj 1 zavoij z 9 poizkusnimi, ali 6 dvojnimi, ali 2 specialnima steklenicama stane 62 Din. Pet takih zavojev že s poštnino in zavojem samo 210 Din.

Naročila na naslov:

EVGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elsatrg 360.

Ako pa potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjeve Elsa-kroglice, 6 skatljic 12 Din.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdiavnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje drgnjen'e o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali doinih živali, o ranaah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kol pri poškodovanju rogov, poškodbi kopa in zakovanju pri prišču med parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvrtju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napananju goveo in ovac, pri tu, ih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnecarici, nevarnosti zadušitve, zastropitvi, ozebljenju, postopani s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo.

Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasprotiglavne pošte)

IZREDNA PONUDBA

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerino za dež

C. O. V., tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadyse trpežna. Ze o priporočljiva za dame in gospode (tu li za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport. **Reklamna cena s posebno kapuco in etuljem samo 70 Din franko, zacarinjeno,** poslana po poštnem povzetju 2 kosa 188 Din razpošilja

A. MAŘIK, export, Praha XII. Londýnska 57 (Če ne bi ugajala, jamčimo zamenjo.) Naslov natančno napisati. 354

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar.

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120—

5letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju

Barve, lak, firnež i. dr.

Je najboljša in zato najcenejša pri

„Lustra“ V. Laznik 300

Ljubljana, Gosposvska c. 12 (poleg restavracije „Novi svet“)

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozilčkov od preprostega do najlfinjšega, in igračni vozilčki v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših mode ov. deli in pnevmatika. - Ceniki franko. - Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozilčkov
Ljubljana, Karlovška cesta šte. 4.

J. STJEPUŠIN

ZAGREB, JURJEVSKA 57

prilporoča

boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila

Odlikovani na pariški izložbi

Ceniki franko

311 KAJENJE JE STRUP!

Vsakdo se more igrati odvaditi zdravju škodujočega kajenja z našimi «EX» tabletami. Tekom 14 dni preneha kaditi tudi najrastnejši kadilec če je uporabljal «EX» tablete trikrat na dan. So absolutno neškodljive. 1 omot 30 Din in poštnina, P-polna kura 5 omotov 145 Din franko. Razpošiljano po povzetju.

„AURORA“ Sekt. 59. Novi Sad, Željeznička 38.

„BOROVIN“

proti revmatizmu, protinu, prehladu, oslabeledosti.

Vam bo pomagal

Pazite na ponaredbe! 946 Pazite na ime!

Zadostuje poskušnja, da se prepričate o njegovi izborni kakovosti

Dobi se v vseh boljših trgovinah.

Hranilnica mestne občine Brežice

Račun poštna hranilnice 10.704

V lastni hiši št. 27

Telefon št. 13

187

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja **mestna občina Brežice** z vsem svojim premoženjem in **vso svojo davčno močjo.** Tudi rentni davek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštna položnice za brezplačno nalaganje denaria.

Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poroštvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov, od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

Letos bo Miklavž osrečil

pridno deco z velezabavnimi pripovedkami, ki so izšle v lepih knjižicah s številnimi slikami.

Janko in Stanko — Prigode gospoda Kozamurnika — Skok, Cmok in Jokica — Prigode porednega Bobija — Sinko debelinko — Princeska Zvezdana

Knjige se dobijo po Din 12.— v Ljubljani:

v oglasnem oddelku „Jutra“ v Prešernovi ulici.

v Tiskovni zadrugi v Prešernovi ulici,

v Ekspozituri „Jutra“ v Siški na Celovski cesti ter

v podružnicah „Jutra“ v Mariboru in v Celju

Poštna naročila je nasloviti na upravo „Jutra“ v Ljubljani.

Za mal denar mnogo srečnih in veselih uric mladini!

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najbolje in najceneje pri stari, priznani tvrdki H. SUTTNER, LJUBLJANA

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica. Razpošilja v vse kraje tuzemstva in inozemstva

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici znamk IKO, OMIKO, AXO

ZAHTEVAJTE BREZPLACEN CENI !

H. Suttner, Ljubljana, Prešernova ulica št. 4

(poleg Frančiškanske cerkve)

China srebro jedilno orodje s 50letno pismeno tovarniško garancijo.

Najuspešnejše sredstvo
za rejo domače živali je
brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače govedne klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti MASTINA so orežstevljena masovna pisma! Cena 20 skat. 40 Din. 10 skat. 80 Din LOKARNA TRNKOCZY (zrav. rotovžja). Ljubljana 66.

Prvo vrstna glasbila
direktno iz
TVORNICE
odn. tvorn. skladišča.
Veliki ilustrovani
CENIK

dobite zastonj! Zahtevalte ga pri največji razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji
MEINEL & HEROLD
Tovarna glasbil, gramotonov in harmonik
PODRUŽNICA MARIBOR st. 104 B

Violine od 95 Din nav.
Tambure „ 98 „ „
Klavir „ 136 „ „
Trube „ 505 „ „
Ura-stroj „ 345 „ „
Ročne harmonike
od 85 Din nav.

Nervoznim nemočnim, izčrpanim.

Da bi se osvobodili slabosti, izčrpanosti, presgodnih boleznih, včasih celo presgodnje smrti je neobhodno po trebno takoj spočetka čistiti svoj organizem strupov katere skupno s hrano prinašamo mokračna kislina, urati in dr. ravno tako pa je treba ojačevati in oživljati njegovo moč energijotvornimi fermenti, vzemite od tlez mladih živali kakor je »KALEFLUID« D. Kaleničenka.

»KALEFLUID« je potreben vsem brez razlike kateri so izčrpani po raznih boleznih, slabi prehrani, ali boleznih želodca napornem fizičnem ali duševnem delu, težkih duševnih potrtostih, prekomernih tesnih ali duševnih ekscesov t. d. »KALEFLUID« je večkrat odlikovan na razni razstavah v Parizu, Londonu, Bruslju, Firenci in Rimu s 5 Grand Prix in 5 velikimi zlatimi kolajnamami.

Brezp. ačno in franco pošljemo popis, kateri vas seznani z novim načinom obnavljanja in jačanja ovenele moči, zdravja in delovne sposobnosti. Obrnite se.

Beograd, Kralja Mila na 53; Miloš Marković.

»KALEFLUID« se dobi v vseh boljših drogerijah in lekarnah vsega sveta. pošlje se tudi po povzetju.

Glavna direkcija francoskega društva »Kalefluid« D. Kaleničenka, Pariz, Pigaie, b. 295

25% popusta
za naročnike »Domovine«

Ivan Podržaj

Martin Brbek

Roman

Din 15 —, orig. vez Din 22-50
za poštnino Din 1 —.

Martin Brbek je socijalni in duševni revček, nezakonski otrok... Negov oče je vaški župnik. Ena najbolj skritih ljubezenskih dram naše vasi... Brbek, revček, ki se težko bori s svojo usodo, je začrtan plastično in živo, da ga čitatelj ne pozabi...

Kn izvevnik Božidar Borko (Jutro)

Naročila sprejema založba »Luč«
v Ljubljani, poštni predal V.

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930, ki ima 365 dni

»VELIKA PRATIKA« je naš starejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes na bolj obrabtan.

V »Veliki Pratici« najdemo vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebe nima, soln nima, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine sprejembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — solne določbe za Jugoslavijo; — sestice za koške na v enice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroskem, Stajerskem, Prekmurju, Medžurju in v Julijski inštriji; — pregled o koncu brejstih živine; — tabele hektarjev v oraših; — popis vseh važih domačih in tujih do odikov v preteklem letu; — tabele za računanje vrednosti življenjske enice vseh in odločilnih oseb s slikami; — oznanila pred etov, ki jih rabi metovalec in žena v hiši.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku.

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.

296

v Ljubljani

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — suha kašelj — suhi kašelj — sluzasti kašelj — nočno potenje — bronhialni katar — katar požiralnika — zaslina evanije — bruhanje krvi — pijuvanje krvi — tesnoba — astmatično dihanje — bcdiljaji i. t. d. so ozdravljivi!

NA TISOČE OZDRAVLJENIH!

Zahtevajte takoj mojo knjigo

»Nova umetnost prehrane«

katera je že mnoge rešila. — Isto lahko uporabljamo pri vsakem načinu življenja in ima to prednost, da se bolezen hitro zatne — Telo se teža se zviša in apnenje, ki se polagoma stoji, zaustavi bolezen. Resni zdravniški izvedenci potrjujejo izborni kakovosti moje metode in radi priporočajo njeno uporabo. Čim prej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

POPOLNOMA ZASTONJ dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Kogar bolezen muči, kdor se hoče hitro in temeljito ter brez posledic in nevarnosti rešiti bolečin, naj še danes piše Naglašam ponovno, da dobite moje razjasnenje popolnoma zastonj, brez vsake obveznosti od Vaše strani, ter bo Vaš zdravnik gotovo takoj pristal na ta. od prvovrstnih profesorjev kot izvrstno ocenjen novi način Vaše prehrane.

Radi tega je v Vašem interesu, da takoj pišete ter boste takoj in v vsakem času od mojega tamošnjega zastopništva dobro postreženi.

Crpajte pouk in ojačano življensko voljo iz knjige izkušnega zdravnika. Knjiga vsebuje okrepitev in življensko uteho ter se obrača k vsem bolnikom, ki se zanimajo za sedanjí način znanstvenega zdravljenja pljuč.

Moj naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse Nr. 24, Abt. 619.